

„DĚLÁNÍ SPRÁVNÝCH VĚCÍ II”

Pokyny krok za krokem pro plánování inspekcí v oblasti životního prostředí

SÍŤ EVROPSKÉ UNIE PRO IMPLEMENTACI A
PROSAZOVÁNÍ ZÁKONA O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ (IMPEL)



Síť Evropské Unie pro
implementaci a prosazování
zákona o životním prostředí

Verze 3.0 (15. září 2008) Pro
jednotlivé lekce školení

Úvod do problematiky IMPEL

Síť Evropské Unie pro implementaci a prosazování zákona o životním prostředí je neformální síť environmentálních orgánů členských států EU, přistupujících a kandidátských států a Norska. Členem sítě IMPEL je také Evropská komise, která se podílí na předsednictví při jejích plenárních schůzích.

Síť je běžně známá jako síť IMPEL

Díky odbornosti a zkušenostem účastníků IMPEL je tato síť jedinečným způsobem způsobilá k tomu, aby se podílela na určitých technických a regulačních aspektech environmentální legislativy EU. Cílem sítě je vytvořit nezbytný stimul v Evropském společenství k pokroku v zajišťování efektivnějšího uplatňování environmentální legislativy. Podporuje výměnu informací a zkušeností o vývoji environmentální legislativy, se zvláštním důrazem na environmentální legislativu Společenství. Skýtá rámec pro tvůrce strategie, inspektory v oblasti životního prostředí a úředníky prosazující legislativu, rámec pro výměnu myšlenek, a dále podporuje vývoj struktur prosazování zmíněné legislativy a nejlepších postupů pro praxi.

Informace o síti IMPEL jsou rovněž k dispozici na její webové prezentaci:
<http://europa.eu.int/comm/environment/impel>

Název zprávy: Dělání správných věcí II / III Pokyny krok za krokem pro plánování inspekci v oblasti životního prostředí	Číslo zprávy: 2007/11
Projektový manažer: Pan Tony Liebrechts, (Netherlands Inspectorate of Housing [Holandský inspektorát pro bydlení], Spatial Planning and Environment [Prostorové plánování a životní prostředí])	Zpráva byla přijata na plenární schůzi IMPEL:
Autoři: Rob Kramers (InfoMil)	Počet stran: 56 Zpráva: 54 Přílohy: 2
Projektový tým • Tony Liebrechts – vedoucí projektu (Holandský inspektorát pro bydlení, Prostorové plánování a životní prostředí) • Wike Niesen (Holandský inspektorát pro bydlení, Prostorové plánování a životní prostředí) • Jan Teekens (Holandský inspektorát pro bydlení, Prostorové plánování a životní prostředí) • Peter Roeters (Netherlands Transport and Water Management Inspectorate [Holandský inspektorát pro dopravu a vodní hospodářství]) • Han de Haas (Association of Dutch Provinces [Asociace dánských provincií], IPO) • Rob Kramers (InfoMil, sekretariát) • Marc du Maine (InfoMil, sekretariát) Kontrolní skupina 2007 • Německo Gisela Holzgraefe • Maďarsko Ildiko Babsany • Irsko Cormac MacGearailt • Nizozemí Eric van der Meer • Rumunsko Mihaela-Teodora Beu • Španělsko Jesus Angel Ocio • Švédsko Inga Birgitta Larsson • Polsko Wiesiek Steinke • ES Anna Karamat International Project team 2008 (Mezinárodní projektový tým 2008)	
• Portugalsko Isabel Santana • Španělsko Jesus Angel Ocio • Velká Británie David Pugh	
Prováděcí souhrn: Na základě doporučení určujícího minimální kritéria pro inspekce v oblasti životního prostředí (RMCEI) mají být veškeré inspekční aktivity plánovány předem. Vykonavatelé v praxi vyjádřili potřebu pokynů, které by pomohly v implementaci minimálních kritérií plánování v oblasti RMCEI. Tyto pokyny byly vypracovány za uvedeným účelem.	
Prohlášení: Tato zpráva je výsledkem projektu realizovaného v rámci sítě IMPEL. Její obsah nemusí nezbytně vyjadřovat názor národních správních orgánů nebo Komise.	

Obsah

Souhrn	6
1. Úvod	7
1.1. Pozadí problematiky	7
1.2. Struktura těchto pokynů	9
1.3. Navigační mapa	10
2. Minimální kritéria pro plánování v rámci RMCEI	11
2.1. Obsah minimálních kritérií pro plánování	11
2.2. Plánování jako krok v rámci inspekčního procesu	13
3. Cyklus inspekcí v oblasti životního prostředí	15
3.1. Úvod	15
3.2. Popis kontextu	19
3.3. Stanovení priorit	20
3.4. Definování cílů a strategií	23
3.5. Plánování a posouzení	24
3.6. Prováděcí rámec	26
3.7. Realizace a podávání zpráv	27
3.8. Monitorování plnění	29
4. Cyklus plánování	31
4.1. Úvod	31
4.2. Identifikace rozsahu	32
4.3. Sběr informací	34
4.4. Vyhodnocení rizik	37
4.5. Řazení, klasifikace a priority	42
4.6. Cíle a měřitelné cílové výstupy	45
4.7. Strategie	47
4.8. Inspekční plán	50
4.9. Posouzení a revize	54
Příloha I: Akronymy	55
Příloha II: Seznam dobrých praktických postupů	56

Předmluva



Vážení čtenáři,

klíčovým požadavkem evropského doporučení určujícího minimální kritéria pro inspekce v oblasti životního prostředí je plánování inspekčních aktivit. Plánování znamená v první řadě co nejpřesnější definování a objasnění práce, kterou se chystáme udělat, abychom mohli pracovní aktivity plnit efektivně, účinně, transparentně a zodpovědně. Tyto pokyny byly vypracovány s cílem poskytnout inspekčním orgánům podporu při realizaci zmíněného obtížného úkolu. Pomohou s kladením těch správných otázek a naznačí způsoby, jak hledat správné odpovědi. Upřímně doufám, že se tyto pokyny osvědčí jako užitečný nástroj, který

inspekčním orgánům umožní si své plánování lépe uspořádat. Tyto pokyny vznikly jako pokračování předcházejícího projektu IMPEL spíše výzkumného rázu, „Dělání správných věcí I“. Pouhé dodání těchto pokynů ovšem nestačí. Je nutno inspekční orgány vést k jejich používání. Z tohoto důvodu si berou za svou další podporu budoucí práce, jejímž cílem je posilování implementace těchto pokynů v praxi.

Gerard Wolters

Generální inspektor

Inspektorát ministerstva bydlení, Prostorové plánování a životní prostředí
Nizozemí

Souhrn

Na základě doporučení určujícího minimální kritéria pro inspekce v oblasti životního prostředí (RMCEI) se mají všechny inspekční aktivity plánovat předem. Osoby činné v praxi vyjádřily potřebu určitého vodítka, které by bylo nápomocné při implementaci minimálních kritérií pro plánování v rámci RMCEI. Právě za zmíněným účelem byly vypracovány tyto pokyny. Výchozím bodem těchto pokynů je inspekční cyklus v oblasti životního prostředí, který se pro účely těchto pokynů skládá z následujících sedmi kroků:

1. Popis kontextu
2. Stanovení priorit
3. Určení cílů a strategií
4. Plánování a posouzení
5. Prováděcí rámec
6. Realizace a podávání zpráv
7. Monitorování plnění

První čtyři kroky představují cyklus plánování. Výstupem cyklu plánování je inspekční plán. Aby bylo možné inspekční plán vytvořit, musí inspekční orgán nejprve identifikovat příslušné aktivity, které má inspekční plán pokrývat, a dále shromáždit informace o těchto aktivitách. Na základě takových informací může inspekční orgán provést vyhodnocení rizik identifikovaných aktivit a přiřadit jim priority. Mezi typická kritéria, která se při stanovování priorit berou v úvahu, patří dopad na životní prostředí, záznam o shodě, zákonné povinnosti, jež mají být předmětem inspekce, (národní) strategie a cíle, a konečně dostupné zdroje. Priority naznačují, jakým aktivitám by měla být věnována (nejvyšší) pozornost. Následujícím krokem je definování (měřitelných) cílů inspekce a cílových výstupů aktivit, u nichž se má inspekce provést, a dále volba nejlepší strategie inspekce pro dosažení těchto cílových výstupů.

Všechny tyto kroky přispívají k inspekčnímu plánu. Inspekční plán jasně označuje časové období a oblast, které pokrývá. V inspekčním plánu je nastíněn kontext, v jehož rámci inspekční orgán své inspekce provádí. Popisuje poslání a cíle inspekčního orgánu, jeho statutární úkoly a inspekční povinnosti, a dále (národní) strategie, jež mají být implementovány. Inspekční plán dále skýtá přehled priorit, jež byly přiřazeny a objasňuje, proč a jak byly tyto priority stanoveny. Plán rovněž poskytuje obecné informace o cílových výstupech inspekci, o strategiích, postupech a samotných plánovaných inspekčních aktivitách. Inspekční harmonogram popisuje, co, kde, kdy a kým mají být různé typy inspekčních aktivit prováděny. Inspekční plán a inspekční harmonogram je nutno kontrolovat a – je-li to vhodné – pravidelně upravovat. Kroky plánování jsou v těchto pokynech zpracovány nejprve na všeobecné úrovni ve třetí kapitole a poté podrobněji v kapitole čtvrté.

1 Úvod

1.1 Pozadí problematiky

V roce 2001 přijal Evropský parlament a Rada doporučení určující minimální kritéria pro inspekce v oblasti životního prostředí (RMCEI). Účelem RMCEI je posílit shodu s důslednější implementací a prosazováním zákonů Společenství v oblasti životního prostředí a přispět k nim, a to ve všech členských státech. RMCEI zavádí pokyny pro inspekce v oblasti životního prostředí prováděné u instalací, jiných podniků a zařízení, jejichž emise do ovzduší, vypouštění látek do vod nebo likvidace odpadu či aktivity v oblasti obnovy podléhají podle zákonů Společenství požadavkům na udělení oprávnění, povolení nebo licence („kontrolované instalace“).

Tyto pokyny mají uplatňovat všechny inspekční orgány v členských státech. Týkají se mimo jiné minimálních kritérií pro zavádění a hodnocení plánů inspekcí v oblasti životního prostředí. Od okamžiku přijetí RMCEI diskutovali odborníci v rámci IMPEL při několika příležitostech, jak implementovat tato kritéria plánování v RMCEI.

V roce 2006 realizovalo Nizozemí (Inspektorát VROM) srovnávací program IMPEL, „Dělání správných věcí“¹. Jedním z hlavních cílů tohoto projektu bylo prozkoumat, jakým způsobem stanoví inspekční orgány priority ohledně svých úkolů a aktivit, jež jsou jedním z klíčových kroků při stanovení inspekčních plánů. Důležité doporučení projektu spočívá ve vypracování praktických pokynů k plánování inspekcí v oblasti životního prostředí, které by byly dostatečně pružné k tomu, aby uspokojily různé potřeby inspekčních orgánů v členských státech IMPEL, a který by jim zároveň umožňovaly zajistit shodu s požadavky RMCEI.

Doporučení tohoto projektu bylo implementováno do úspěšného projektu Dělání správných věcí II, který opět vede Nizozemí ve spolupráci s Německem, Maďarskem, Irskem, Polskem, Rumunskem, Španělskem a Švédskem. Projekt běžel v roce 2007. Kontrolní skupina k tomuto projektu se sešla čtyřikrát. V květnu proběhl workshop pro dánské inspekční orgány. V září byl na mezinárodním workshopu ve Frankfurtu diskutován koncept zprávy. Konečný koncept posoudil a schválil IMPEL Cluster 1 v říjnu.

Cílem těchto pokynů je pomoci osobám v praxi s hledáním odpovědí na základní otázky, které musí každý inspekční orgán řešit při stanovování inspekčního plánu. Tyto otázky znázorňuje následující obrázek:

<http://ec.europa.eu/environment/impel/comparison.htm#dutch1>

Inspekce v oblasti životního prostředí

Co musíme dělat?

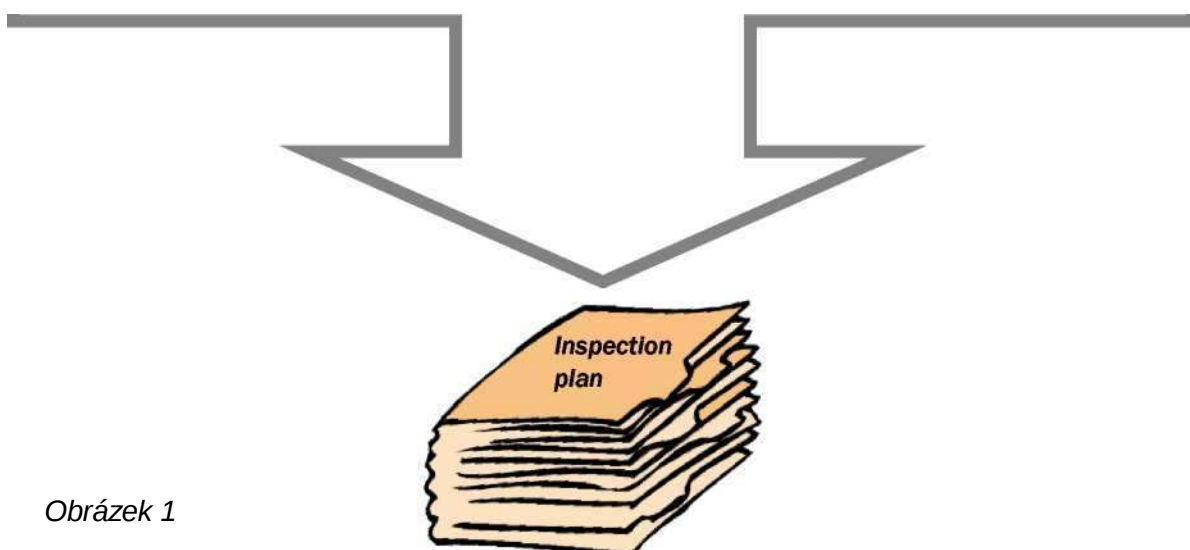


Co považujeme za nejdůležitější?



Čeho chceme

dosáhnout, jak a kdy?



Obrázek 1

Jinými slovy, tyto pokyny popisují kroky, které vedou k inspekčnímu plánu: definování rozsahu inspekcí, které mají být do plány zahrnuty, přiřazování priorit těmto inspekcím s rozhodováním o tom, jakých cílových výstupů mají inspekce s nastavenou prioritou dosáhnout a, na základě dostupných zdrojů, jak a kdy se mají inspekce realizovat, aby bylo těchto výsledků dosaženo.

Při psaní těchto pokynů bylo cílem je koncipovat dostatečně flexibilně k tomu, aby sloužily potřebám různých MS, a také potřebám na národní, regionální i místní úrovni. Na národní či regionální úrovni mohou mít všechny kroky v těchto pokynech stejnou důležitost, na místní úrovni existují ale určité aspekty cyklu plánování, které nemusí platit.. Je nicméně nutno poznamenat, že čím méně zdrojů má inspektorát k dispozici, tím vyšší důležitosti nabývá stanovení priorit a definování strategií.

1.2 Struktura těchto pokynů

Tyto pokyny jsou zpočátku koncipovány v obecné rovině a postupně se dále konkretizují.

Druhá kapitola podává souhrn obsahu kritérií pro plánování v rámci aktuálního RMCEI. Dále podává vysvětlení toho, že plánování inspekcí v rámci RMCEI je nutno považovat za jeden z řady po sobě jdoucích kroků, jež společně představují cyklus inspekcí v oblasti životního prostředí.

Třetí kapitola začíná úvodem k cyklu inspekcí v oblasti životního prostředí, po němž následuje podrobnější popis každého z kroků.

A konečně, čtvrtá kapitola se detailněji věnuje krokům plánování v cyklu inspekcí v oblasti životního prostředí, které samy o sobě vytvářejí tzv. „cyklus plánování“.

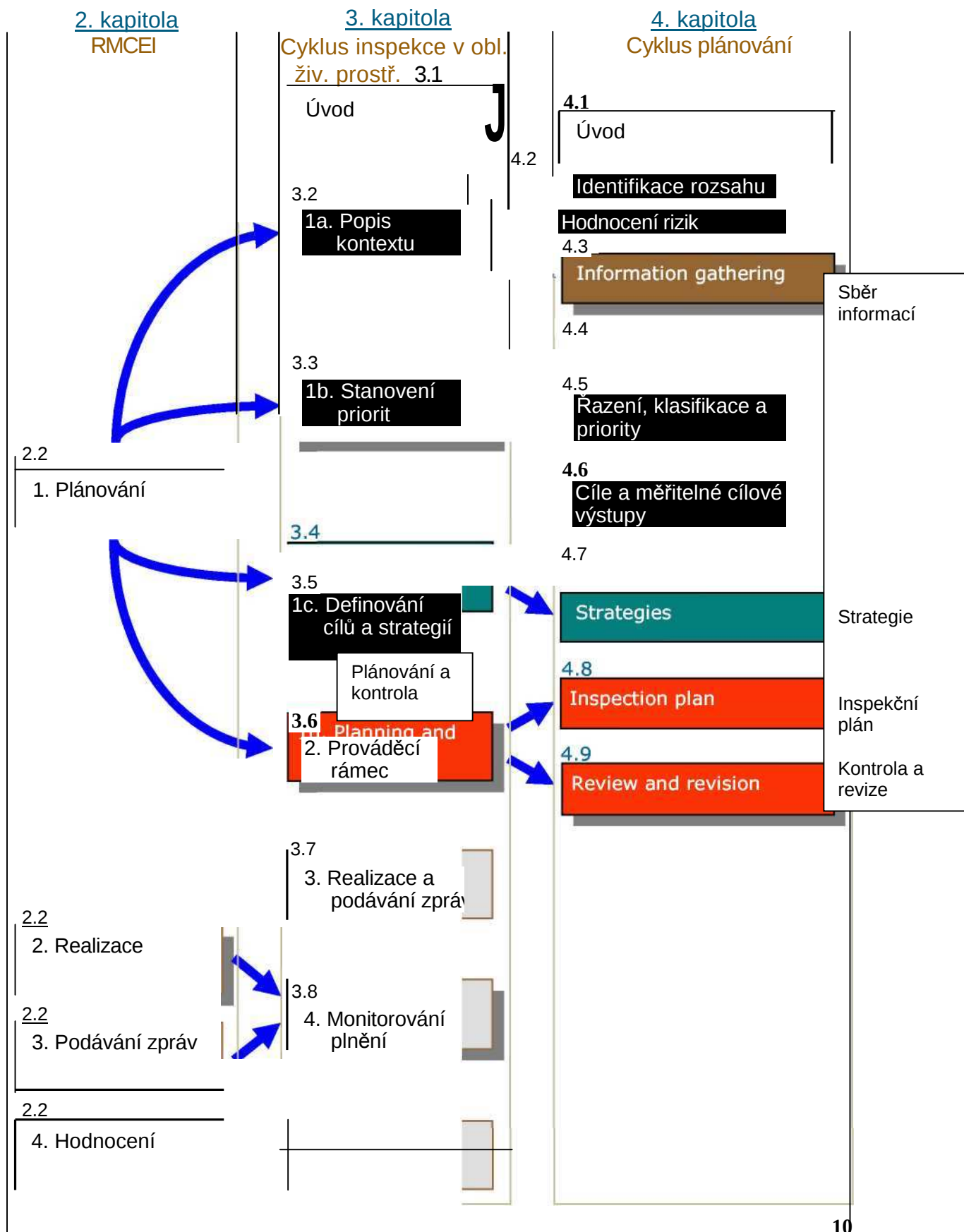
Pro většinu kroků plánování jsou k dispozici dobré postupy pro praxi, které lze nalézt na webové stránce <http://www.infomil.nl/rmcei>. Tyto informace budou pravidelně aktualizovány.

Navigaci v dokumentu usnadňuje mapa, která je uvedena na následující stránce. V případě, že používáte elektronickou verzi dokumentu, klepnutím myší do navigační mapy se můžete přepnout na příslušného oddílu. Na začátku každého oddílu se nachází tento odkaz: – [1 to navigation ml7](#)) – který vás přepne zpět na navigační mapu.

Pro získání solidního porozumění cyklu plánování doporučujeme, abyste si přečetli alespoň třetí a čtvrtou kapitolu.

1.3 NAVIGACE

^M úroveň detailu M



2 Minimální kritéria pro plánování v rámci RMCEI

Cyklus inspekcí v oblasti životního prostředí, jak bude objasněn ve třetí kapitole, má své základy v doporučení EU, jež stanoví minimální kritéria pro inspekce v oblasti životního prostředí (RMCEI). V textu této kapitoly je uveden stručný souhrn tohoto doporučení.

2.1 Obsah minimálních kritérií pro plánování

Podle RMCEI se mají všechny inspekční aktivity plánovat předem, prostřednictvím inspekčních plánů pokrývajících celé území členského státu a všechny kontrolované instalace.

Plány mají vycházet ze zákonných požadavků ES, které je nutno splnit, registru kontrolovaných instalací, obecného vyhodnocení závažných environmentálních problémů v oblasti a obecného ocenění stavu shody kontrolovaných instalací. Plány mají zohledňovat rizika a environmentální dopady instalací a jakékoliv dostupné, relevantní informace o kontrolovaných instalacích, např. zprávy provozovatelů, vlastní monitorovací data, informace environmentálního auditu a environmentální rozhodnutí a výsledky předchozích inspekcí.

Každý inspekční plán má minimálně:

- definovat geografickou oblast, kterou pokrývá, a která může být zastoupena na území členského státu celá nebo částečně,
- pokrývat definované časové období, např. jeden rok,
- zahrnovat specifická ustanovení pro jeho revizi,
- identifikovat specifická místa nebo typy kontrolovaných instalací, na něž se vztahuje,
- předepisovat programy rutinních inspekcí se zohledněním environmentálních rizik; tyto programy mají tam, kde je to vhodné, zahrnovat četnost místních návštěv pro různé typy nebo specifikované kontrolované instalace,
- stanovit koordinaci mezi různými inspekčními orgány, kde je to relevantní.

Inspekční plány mají být podle „aarhuské“ směrnice (směrnice o přístupu veřejnosti k environmentálním informacím) k dispozici veřejnosti.

Na základě předcházejícího projektu „Dělání správných věcí“ byl získán poznatek, že osoby v praxi shledávají minimální kritéria pro plánování v rámci RMCEI užitečnými. Osoby v praxi také ale uvedly, že určitá zlepšení by byla žádoucí, včetně zrevidování RMCEI anebo ve formě zavedení dalších pokynů.

Odborníci zejména vyjádřili potřebu:

- zdůraznit skutečnost, že inspekční orgány pracují v kontextu určeném řadou otázek nad rámec legislativy EU,
- zřetelněji rozlišovat mezi (strategickou) úrovní stanovení priorit a (operační) úrovní plánování vlastní práce,
- jasněji popsat, jak se mají přiřazovat priority, objasnit, že existují různá kritéria pro určování priorit, a že ty je nutno vyhodnocovat řádným, transparentním způsobem, prostřednictvím sběru informací a aplikováním systematického přístupu,
- věnovat detailnější pozornost stanovování cílových výstupů inspekcí a definování ukazatelů plnění.

Cílem těchto pokynů je zmíněné otázky objasnit.

Upozorňujeme, že účelem těchto pokynů je pomoci s implementací aktuálního (2001) RMCEI. V současné době probíhá revize RMCEI (2007-2008). Pokyny byly vypracovány souběžně s projektem „vstup IMPEL pro budoucí vývoj RMCEI“. V souladu s pokyny byl vypracován návrh textu pro doplnění bodu IV RMCEI, který byl zařazen do zprávy o daném projektu. V případě, že se bude RMCEI dále doplňovat, budou tyto pokyny aktualizovány.

2.2 Plánování jako krok v rámci inspekčního procesu

Je důležité mít na paměti, že plánování není izolovanou činností, naopak je úzce provázáno s jinými aktivitami, jak RMCEI jasně ukazuje.

Témata, jimiž se RMCEI zabývá, lze seskupit do následujících sekcí:

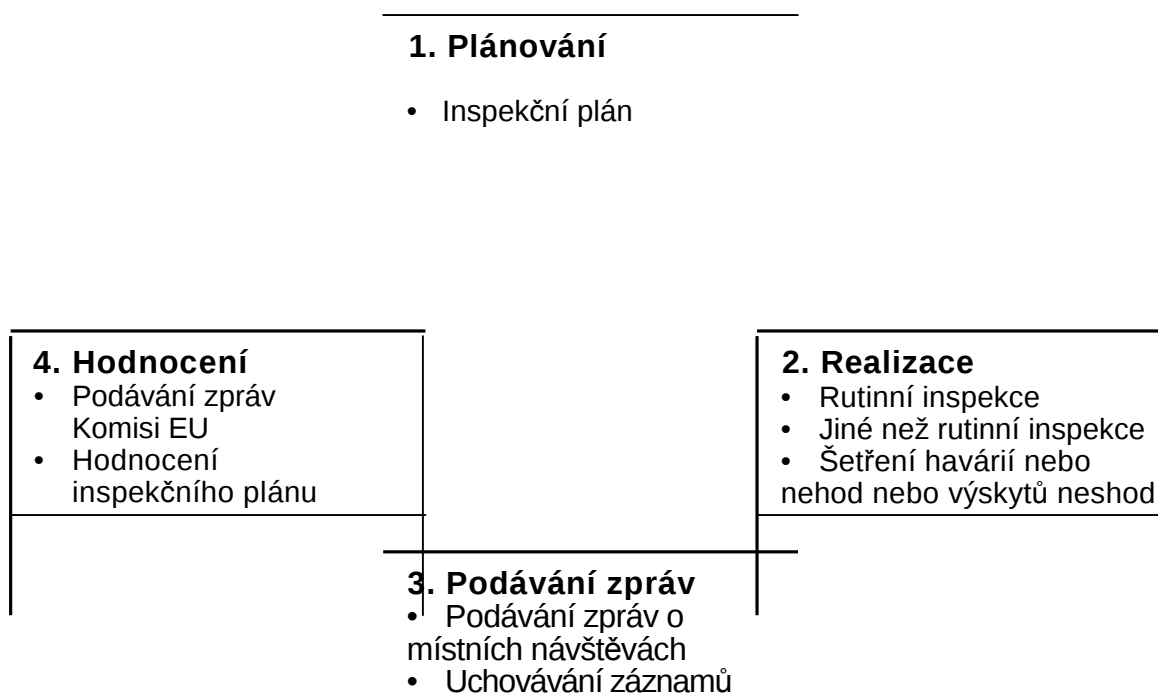
Plánování: Zavádění plánů inspekcí v oblasti životního prostředí

Realizace: Provádění inspekcí a šetření havárií, nehod a výskytů neshod

Podávání zpráv: Podávání zpráv o inspekcích, haváriích a nehodách a ukládání inspekčních dat

Hodnocení: Hodnocení implementace inspekčních plánů pro interní účely a podávání zpráv Evropské komisi nebo třetím stranám.

Aktivity spadající do těchto různých sekcí tvoří čtyři, po sobě jdoucí kroky RMCEI. Viz obrázek 2.



Obrázek 2

Po sobě jdoucí kroky podle doporučení v obrázku 2 představují cyklus inspekcí v oblasti životního prostředí. Tento cyklus je ve třetí kapitole dále zlepšen a upraven. Ve třetí kapitole jsou podrobněji diskutovány různé prvky cyklu. Rovněž je zde zaveden nový cyklus, cyklus plánování, který je součástí cyklu inspekcí v oblasti životního prostředí.

3

Cyklus inspekcí v oblasti životního prostředí

3.1 Úvod

Podíváme-li se blíže na cyklus inspekcí v oblasti životního prostředí, zjistíme, že proces je složitější, a že bude užitečné zavést další dělení, z něhož vyplývá následujících sedm kroků:

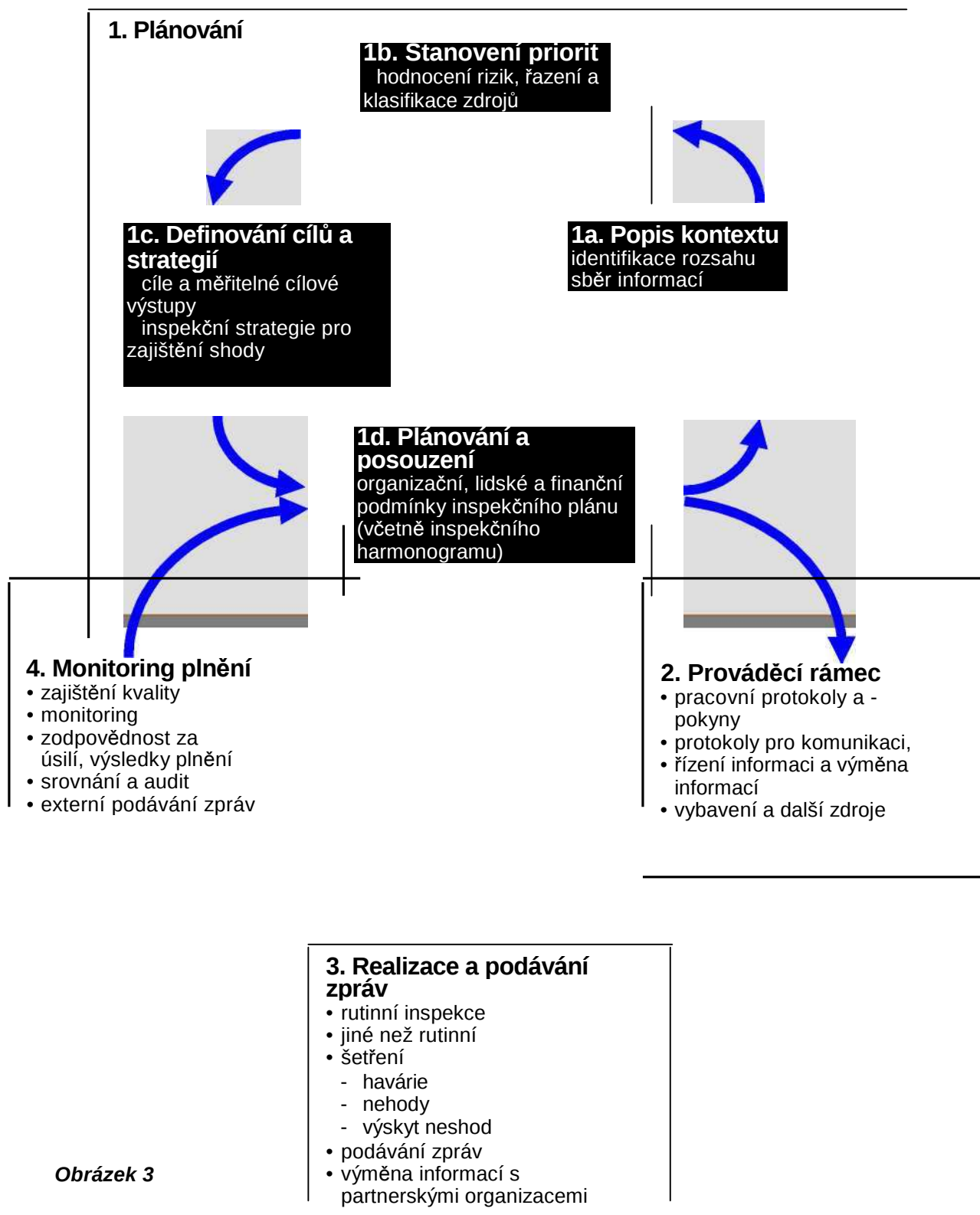
1. Popis kontextu
2. Stanovení priorit
3. Definování cílů a strategií
4. Plánování a posouzení

a

5. Prováděcí rámec
6. Realizace a podávání zpráv
7. Monitorování plnění

Kroky 1, 2, 3 a 4 představují proces plánování, který je cyklického charakteru, jelikož kontrola plánu inspekcí může vést k vypracování nového inspekčního plánu nebo k úpravě stávajícího.

Kroky 5, 6 a 7 přicházejí na řadu po finalizaci inspekčního plánu. Společně s krokem 4 rovněž představují cyklus. *Obrázek 3* tyto dva cykly propojuje.



Prvním krokem v tomto cyklickém procesu je „Popis kontextu“ (rámeček 1a na obrázku 3). Zde inspekční orgán řeší mimo jiné své statutární úkoly. V této části se stanoví rozsah inspekčního plánu. Kromě identifikace rozsahu je zapotřebí shromáždit informace pro provedení vyhodnocení rizik.

Druhým krokem je „Stanovení priorit“ (rámeček 1b na obrázku 3). Tento krok začíná vyhodnocením rizik. Vyhodnocení rizik povede na vypracování seznamu instalací nebo aktivit, seřazených a klasifikovaných. V tomto kroku se rovněž stanoví priority. Jinými slovy, čemu bude věnována potřebná pozornost (a kolik) a čemu nikoliv. Výstup tohoto kroku, vypsání priority (pro stanovené období), poté představuje vstup pro následující krok.

Třetím krokem je „Definování cílů a strategií“ (rámeček 1c na obrázku 3). V tomto kroku inspekční orgány identifikují inspekční cíle a cílové výstupy. Tyto cíle a cílové výstupy lze vyjádřit kvantitativně anebo kvalitativně. Jakmile je jasné, čeho chceme dosáhnout, můžeme definovat nebo modifikovat inspekční strategie tak, aby tyto cíle a cílové výstupy naplňovaly. Výstup tohoto kroku, cíle, měřitelné cílové výstupy a inspekční strategie, tvoří součást vstupu pro následující krok.

Čtvrtým krokem je „Plánování a posouzení“ (rámeček 1d na obrázku 3). V tomto kroku se vypracovává inspekční plán. Inspekční plán pokrývá definované časové období a popisuje a objasňuje podniknuté kroky podle rámečku 1a, 1b a 1c. Součástí inspekčního plánu je inspekční harmonogram. Inspekční harmonogram může sloužit jako pracovní příloha k inspekčnímu plánu nebo jako samostatný dokument, na který se odkazuje v inspekčním plánu.

Pátým krokem je „Prováděcí rámec“ (rámeček 2 na obrázku 3). Předtím, než lze přistoupit k provádění inspekcí, je zapotřebí zajistit, aby byly splněny všechny nezbytné podmínky. Příslušné pracovní postupy a pokyny, pravomoci a kompetence a vybavení mají být na svém místě a k dispozici.

Šestým krokem je „Realizace a podávání zpráv“ (rámeček 3 na obrázku 3). V tomto kroku se realizuje vlastní inspekční práce. Provádějí se rutinní a jiné než rutinní inspekce a vypracovávají se zprávy o zjištěních. Data z inspekcí, jež se realizují, a o jejich výstupech a sledování, je nutno ukládat do dobře přístupné databáze.

Sedmým krokem procesu je „Monitorování plnění“ (rámeček 4 na obrázku 3). Aby bylo zajištěno, že své cíle a cílové výstupy naplníme, je nutno monitorovat *výstup* (provedli jsme plánované aktivity?) a *výsledek* (jaké jsou účinky našich aktivit?). Tyto informace budou použity pro kontrolu plánů a pro podávání zpráv různým interesovaným osobám, např. zodpovědnému ministerstvu, parlamentu, široké veřejnosti, Evropské komisi apod.

Po realizaci kroku „Monitorování plnění“ se vracíme opět k kroku „Plánování a posouzení“ (rámeček 1d). Na základě výsledků monitorování, ale také možných změn v rámečku 1a (popis kontextu), se provádí kontrola inspekčního plánu (včetně inspekčního harmonogramu) a případná revize.

V dalších sedmi částech jsou všechny kroky, které byly výše popsány, rozpracovány podrobněji.

3.2 Popis kontextu (rámeček 1a)

Popis kontextu je prvním krokem v systematickém přístupu k plánování inspekci a představuje nezbytný vstup pro identifikaci a analýzu rizik. Úplný soupis kontextu, v jehož rámci musí orgán operovat, je klíčový pro definování jeho aktivit a pro stanovení rozsahu inspekčního plánu. Tento rozsah normálně identifikují prvky typu obecného poslání a cílů příslušného orgánu a zejména jeho statutární úkoly a kompetence. Je důležité mít na paměti, že inspekční orgán je rovněž vázán národními, regionálními nebo místními politikami, které zavádějí jiné osoby. A dále může inspektorát chtít případně zvážit konkrétní názory vyjádřené z řad široké veřejnosti, NGO, interesovaných osob z oblasti průmyslu nebo z jiných oblastí. Na detailnější úrovni je možné shromáždit informace o společnostech a instalacích, které spadají do kompetencí příslušného orgánu, včetně dat o jejich dopadu na životní prostředí, informace o stavu povolení, chování z hlediska shody apod. Část těchto informací se sbírá prostřednictvím realizace inspekčních aktivit (rámeček 3). Tato data se rovněž vyhodnocují v procesu monitorování plnění. Data, která se v tomto kroku shromáždí, slouží k realizaci procesu vyhodnocení rizik tak, jak je nastíněn v následujícím kroku.

Vstup: Příslušná legislativa a nařízení, zákonné povinnosti inspekce, environmentální a jiné vládní politiky, environmentální a jiná hodnocení, manažerské zprávy, inspekční zprávy, stížnosti, data z monitorování plnění (rámeček 4).

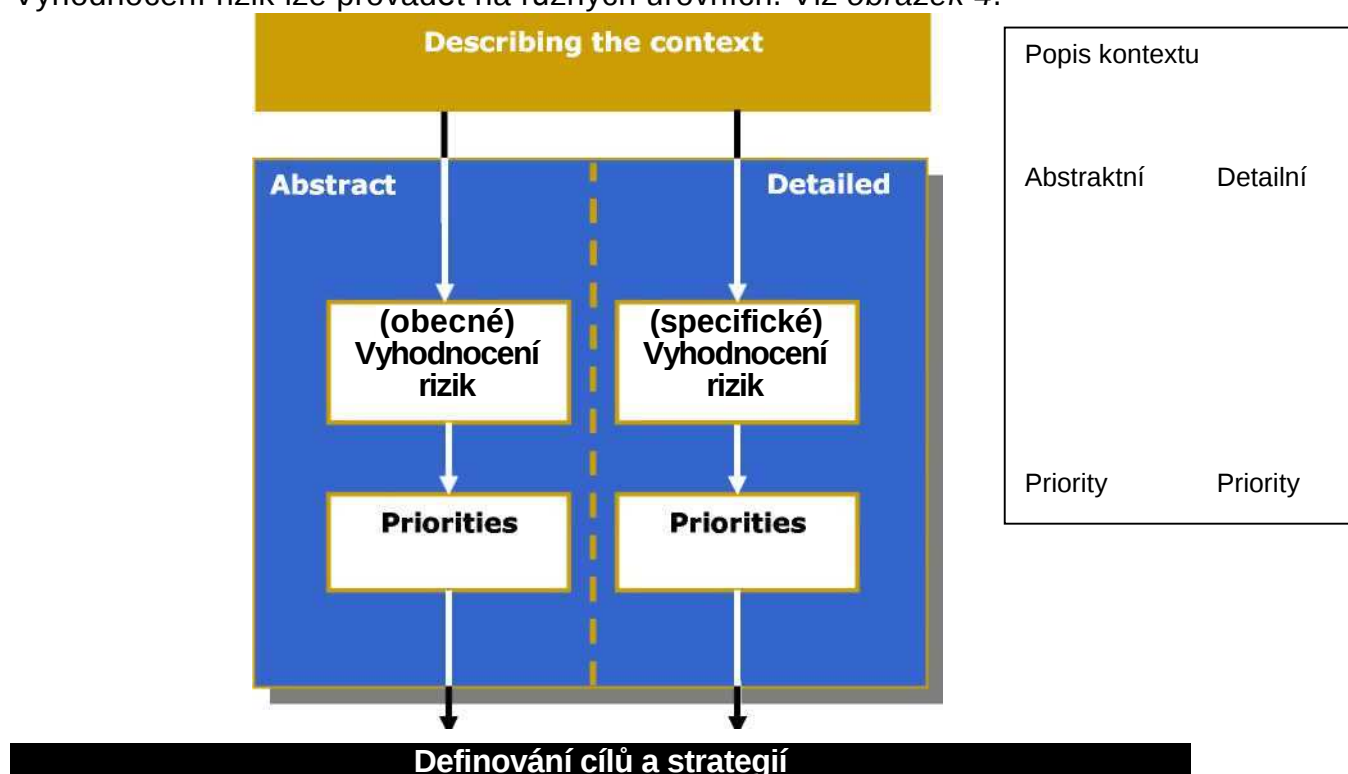
Výstup: Data pro vyhodnocení rizik.

3.3 Stanovení priorit (rámeček 1b)

Stanovení priorit začíná vyhodnocením rizik. Riziko je v tomto kontextu nutno chápat v širším smyslu: zahrnuje libovolné faktory, které si příslušný orgán přeje zvážit při přiřazování priorit. Může se jednat o environmentální riziko, sociální nebo ekonomické riziko, riziko shody apod. Metoda použitá pro vyhodnocení rizik má být objektivního charakteru, její aplikace musí být jednoduchá, přičemž tato metoda se může mezi různými inspekčními orgány lišit.

V důsledku omezených zdrojů na straně jedné a velkého množství a různého charakteru statutárních úkolů² na straně druhé, je nutno stanovovat jasné priority. Priority se stanovují s využitím výsledku vyhodnocení rizik, což může být seznam nebo přehled všech identifikovaných / vybraných instalací a aktivit a jejich příslušných rizik. Tyto instalace a aktivity lze na základě jejich vyhodnocených rizik klasifikovat, např. do kategorií „vysoké riziko“, „střední riziko“ a „nízké riziko“. Dále se může přístup k inspekcím na každé z úrovní lišit: čím je úroveň rizika vyšší, tím více pozornosti se mu dostane ze strany inspekčního orgánu. Přístup inspekce tudíž také určuje požadavky na dostupné zdroje a je tudíž stejnou měrou relevantní pro inspekční plán a pro inspekční harmonogram.

Vyhodnocení rizik lze provádět na různých úrovních. Viz *obrázek 4*.



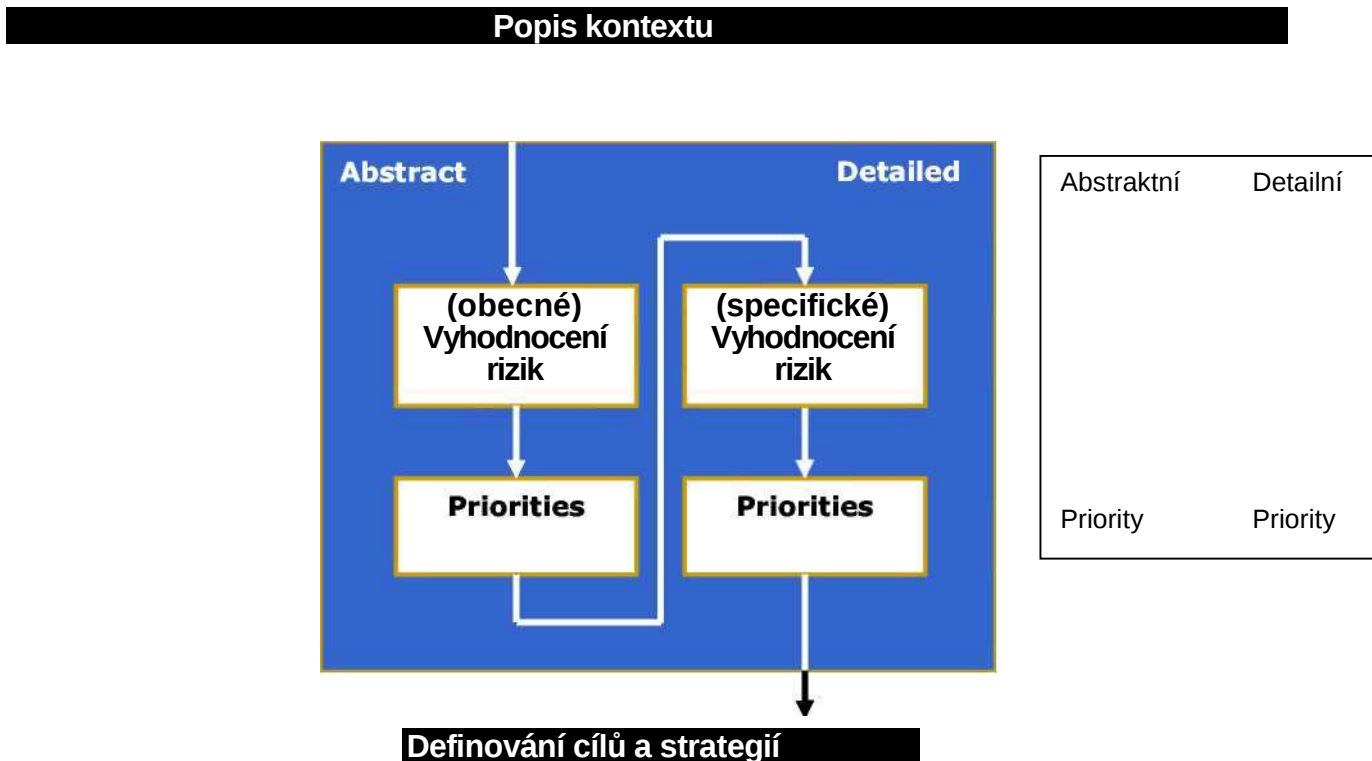
Obrázek 4

² V průběhu stanovování priorit má inspekční orgán brát v úvahu pouze ty statutární úkoly, za které zodpovídá.

Inspekční orgán, který plní široké spektrum úkolů, může v první instanci provést vyhodnocení rizik na „abstraktní úrovni“ mezi obecnými oblastmi úkolů, jimiž je pověřen (např. inspekce instalací IPPC vs. inspekce nezákonného odposlechu vs. prostorového plánování). Uvedený způsob vyhodnocování rizik se v tomto dokumentu označuje jako „obecné“ vyhodnocení rizik.

Naopak jednotka v rámci inspekčního orgánu, která se zabývá pouze specifickými oblastmi (např. instalacemi IPPC) a nemá žádné jiné úkoly, může provést vyhodnocení rizik pouze na detailní úrovni („specifické“ vyhodnocení rizik). Jinými slovy, tyto různé procesy vyhodnocení rizik se provádějí na různých úrovních detailu a provádí je stejný nebo různý personál. Kritéria rizik se sice mohou mezi těmito různými úrovněmi vyhodnocení rizik lišit, použitá metoda může ale zůstat stejná. Inspekční orgán se může při vyhodnocování rizik radit s třetími stranami. Možnosti sdílení dat, provádění společného vyhodnocování rizik apod. může otevřít zejména konzultace s dalšími (inspekčními) orgány.

V úvahu přicházejí rovněž kombinace vyhodnocení rizik. Viz *obrázek 5*. Zde provedení specifického vyhodnocení rizik dále zlepšuje výstupy obecného vyhodnocení rizik. Například, při obecném vyhodnocení rizik se stanoví priority mezi různými statutárními úkoly, jako je inspekce instalací IPPC, inspekce instalací SEVESO, inspekce vzhledem k zákonným požadavkům na ochranu přírody, inspekce přepravy odpadu apod. Výstupem vyhodnocení je skór rizika pro každý úkol, který lze následně použít jako vodítko při alokovaní vhodného časového rozsahu inspekce. Tento výstup dále slouží jako vstup pro specifické vyhodnocení rizik.



Obrázek 5

Zde se např. vyhodnocení rizik provádí pro každou z jednotlivých instalací IPPC a každé z instalací se přiřazuje skór rizika. A opět, pro instalace se alokuje časový rozsah inspekce.

Výsledky kterékoliv z uvedených metod spočívají v tom že inspekční orgány budou s využitím jasného a systematického procesu schopny přidělovat zdroje mezi obecnými oblastmi rizik, a také v rámci specifické práce, kterou je nutno v rámci každé z obecných oblastí rizik odvést.

Toto přiřazení priorit umožňuje inspekčnímu orgánu objasnit, jakým kategoriím instalací nebo aktivit bude věnována jaká část pozornosti. Tyto priority a jejich odpovídající inspekční strategie lze sdělovat interesovaným osobám a dalším příslušným stranám. Zde inspekční orgán rovněž vyjasňuje rozdíl mezi potřebnými a dostupnými zdroji. Přitom inspekční orgán zajišťuje transparentnost procesu stanovení priorit práce.

Vstup:	Data pro vyhodnocení rizik.
Výstup:	Přiřazení priorit.

3.4 Definování cílů a strategií (rámeček 1c)

Inspekční orgán na základě priorit stanoví cílové výstupy a cíle. Aby bylo možné určit, zda lze tyto cíle a cílové výstupy splnit a zda budou splněny, je nutno monitorovat výstup a výsledek. To se obecně provádí prostřednictvím ukazatelů plnění. Jako příklady ukazatelů plnění výstupu, které mohou být užitečné, lze uvést:

- počet nehod a stížností,
- míru shody,
- skutečné dosahování cílových výstupů omezení určitých znečišťujících látek nebo určitých rizik v místech, kde inspekční orgán provádí přímou regulaci nebo prosazování,
- zlepšení kvality ovzduší, půdy a vody prostřednictvím kroků inspektorátu anebo ve spolupráci s jinými orgány.

Inspekční orgán může případně své cíle propojit s určitými inspekčními strategiemi, aby bylo zajištěno, že uvedené cíle lze splnit efektivně i účinně, při minimálním zatížením společnosti a orgánu. Dále může přijmout a aplikovat určité komunikační strategie výměny informací, interně i s dalšími kompetentními orgány.

Předmětné záležitosti, které lze takto řešit, jsou následující:

- spolupráce a výměna informací mezi inspekčními organizacemi a jinými orgány,
- charakter a forma inspekce,
- efekt chování provozovatele na četnost inspekcí,
- cesta administrativního anebo trestního postihu v případě neshody, která musí být v případě neshody pevná, spravedlivá a jednoznačná.

Výraz strategie v tomto dokumentu označuje způsob, jakým se má dosahovat cílů.

Vstup: Přřazené priority.

Výstup: Cíle a měřitelné cíle a inspekce a komunikace strategie.

3.5 Plánování a posouzení (rámeček 1d)

Na základě předcházejících kroků (1a, 1b a 1c) by měl inspekční orgán dále vypracovat svůj inspekční plán a inspekční harmonogram. Inspekční plán lze chápat jako strategický plán, který neobsahuje operační informace (např. neobsahuje názvy instalací nebo plánované inspekce a typ/dny konání inspekci).

Inspekční plán popisuje:

- cíle, kterých chce inspekční orgán, na základě svého poslání a úkolů, dosáhnout,
- strategii, environmentální, právní, organizační, finanční a jiné relevantní podmínky, za kterých musí inspekční orgán své inspekční aktivity vykonávat,
- strategie, které inspekční orgán přijal pro plnění svých inspekčních aktivit,
- způsob stanovení priorit s ohledem na inspekční aktivity, při zohlednění těchto cílů, podmínek a strategií,
- priority samotné.

Široká veřejnost má právo vědět, jaké aktivity má inspekční orgán naplánované pro definované období (má být transparentní), plán má být tudíž veřejnosti k dispozici. Inspekční orgán se ovšem může rozhodnout, že část plánu zatají (např. inspekční harmonogram). To může být typicky v důsledku zařazení neohlášených inspekci nebo jiných neohlášených vymáhacích akcí, které musí proběhnout bez varování, aby byly účinné.

Inspekční plán slouží k sestavení inspekčního harmonogramu. Tento harmonogram má zahrnovat takové informace jako názvy instalací, dny konání, typy instalací, přidělené inspektory apod.

Při vypracování inspekčního plánu a inspekčního harmonogramu je nezbytné zvážit také organizační, lidské a finanční okolnosti. Nejdůležitější je, aby byl inspekční plán a inspekční harmonogram v rovnováze s dostupnými zdroji a rozpočty, a aby byl v souladu s organizační strukturou.

Součástí tohoto kroku je rovněž kontrola a posouzení inspekčního plánu. V dalším pokračování procesu se po kroku „Monitorování plnění“ (rámeček 4) k tomuto kroku (rámeček 1d) vrátíme. Na základě monitorování a hodnocení inspekčního plánu (včetně inspekčního harmonogramu) se provádí jeho posouzení a případná revize.

Vstup: Kontext, vyhodnocení rizik, priority, cíle a měřitelné cílové výstupy, a dále inspekční a komunikační strategie.

Výstup: Inspekční plán a inspekční harmonogram

3.6 Prováděcí rámec (rámeček 2)

Prováděcí rámec slouží k usnadnění různých inspekčních aktivit, např. ke kontrole shody při návštěvách na místě, prosazování typu ukládání sankcí, pomoci při zajišťování shody formou pořádání informačních kampaní apod. V tomto kroku se vypracovávají protokoly a pracovní pokyny, a dále podmínky realizace. Tento krok je nezbytný k tomu, aby bylo zajištěno, že inspekční aktivity lze provádět efektivně, účinně, profesionálně a důsledně.

Prováděcí rámec má pokrývat přinejmenším následující (seřazeno podle priority):

- protokoly a pracovní pokyny pro rutinní a jiné než rutinní inspekce,
- postupy pro ukládání sankcí,
- vypracování příruček pro inspekce a vymáhání,
- protokoly pro komunikaci s veřejností (přístup k informacím) a s průmyslem,
- řízení informací (např. informační systémy) a výměna informací (v rámci organizace a s partnerskými organizacemi),
- podmínky realizace,
 - o jasná oprávnění a kompetence (např. zákonné právo přístupu na místo a k informacím)
 - o systém plánování, programování a monitorování
 - o potřebná zařízení a materiály (např. počítače, přeprava, komunikační prostředky)
 - o údržba a kalibrace vybavení.

Vstup: Inspekční plán (obsahuje informace o kroku 1a a 1b a 1c) včetně inspekčního harmonogramu.

Výstup: Podmínky realizace inspekcí.

3.7 Realizace a podávání zpráv (rámeček 3)

V tomto kroku probíhá vlastní realizace inspekcí: probíhá příprava a realizace různých inspekčních aktivit (zaměřených na kontrolu shody a na pomoc při zajišťování shody). Mezi tradiční inspekční aktivity patří (fyzické) rutinní inspekce (na místě), jiné než rutinní inspekce (na místě) a šetření nehod. Řadu z těchto aktivit lze a měly by se realizovat v souladu se standardními protokoly a pracovními pokyny (které byly vypracovány v předcházejícím kroku). Součástí tohoto kroku je rovněž spolupráce a výměna informací s partnerskými organizacemi.

Informace o realizovaných inspekčních aktivitách, o jejich výsledcích a sledování (uložených sankcích) se mají ukládat do přístupné databáze.

Realizace a podávání zpráv má pokrývat přinejmenším následující (seřazeno podle priority)

- Rutinní návštěvy na místě
 - o Šetření dopadu na životní prostředí podle:
 - inspekčního harmonogramu
 - zákonných požadavků ES
 - organizačního uspořádání inspektorátu
 - o Podpora a posilování poznatků a porozumění ze strany provozovatele
 - o Vyhodnocení povolení a oprávnění
- Jiné než rutinní návštěvy na místě
 - o Stížnosti
 - o Havárie a nehody
 - o Výskyty neshod
 - o (Potřeba) vydání nového povolení
 - o (Potřeba) revize povolení
- Šetření havárie / nehody / výskytu neshody
 - o Za účelem objasnění příčiny a jejího dopadu
 - o Zodpovědnost, právní odpovědnost a důsledky
 - o Předání závěrů inspekčnímu orgánu
 - o Následný postup, který je nutno uplatnit
 - kroky pro zmírnění / nápravu dopadu
 - preventivní kroky
 - kroky ze strany provozovatele
 - další kroky (žaloby) a vymáhání
- Další kontrola shody a pomoc se zajišťováním shody, např. vyhodnocení dat z monitoringu provozovatele, pořádání informačních kampaní apod.
- Podávání zpráv
 - o Po každé návštěvě na místě
 - o Zpracování / uložení dat z inspekce
 - o Hodnocení pro určení dalších kroků
 - o Finalizace co nejdříve
 - o Vedení záznamů o zprávách
 - o Přístupná databáze
 - o Sdělení provozovateli

- o K dispozici veřejně (do dvou měsíců)
 - Výměna informací s partnerskými organizacemi

Vstup: Inspekční harmonogram a prováděcí rámec.

Výstup: Inspekční aktivity a výsledky.

3.8 Monitorování plnění (rámeček 4)

Inspekční orgán má jednat na základě systematického monitorování procesu inspekce a vymáhání a jeho výsledků a účinků.

Monitorování plnění je nezbytné k tomu, aby mohl inspekční orgán podávat zprávy, interně nebo na národní úrovni či na úrovni EU, a aby mohl kontrolovat, zda byly splněny cíle a cílové výstupy. Pro hodnocení účinnosti inspekčního plánu je zapotřebí použít smysluplné ukazatele plnění. Vzhledem do jejich účinnosti může být nápomocen při určování, jaké nástroje a strategie fungují nejlépe při zajišťování shody a umožňování veřejnosti a interesovaným osobám zkoumat, zda inspekční orgán plní své úkoly, za něž zodpovídá. Takové monitorování může probíhat na různých úrovních. Na úrovni inspekčního harmonogramu se má provádět pravidelné monitorování pokroku v souvislosti s ukazateli plnění (např. plánovaný počet inspekce vs. skutečně realizované inspekce). Tím lze zajistit informace pro realizaci harmonogramu a lze je provádět např. půlročně nebo čtvrtletně. Toto monitorování má rovněž zahrnovat monitorování kroků podniknutých na základě inspekce nebo stížností, např. vydaných soudních oznámení.

Monitorování plnění se má rovněž provádět na vyšší úrovni, v souvislosti s úspěšností plánu. Sem může spadat měření vůči výstupům plánu, vůči cílům a měřitelným cílovým výstupům (např. obecná zlepšení životního prostředí, nárůst shody) a externí podávání zpráv o výstupech / výsledcích plánu na národní úrovni nebo na úrovni EU apod.

Monitorování plnění má pokrývat přinejmenším následující (řazeno podle priority):

- Monitorování
 - o Plnění zaměstnanců (výstup)
 - o Monitorování výsledků (výsledek)
- Kontrola úsilí, výsledků plnění
 - o Výroční zprávy
 - o Zpráva o dohodách s jinými inspekčními organizacemi
 - o Vstup do regulačního cyklu
 - o Zpětná vazba o výsledcích a doporučeních
- Srovnání a audit
- Externí podávání zpráv
 - o K dispozici veřejnosti
 - o Na regionální a místní úrovni pro veřejnost a na národní úrovni
 - o Národní úřad pro Komisi
 - o Data o personálním vybavení a zdrojích
 - o Úloha a plnění ve vztahu k inspekčnímu plánu
 - o Shrnutí realizovaných inspekce
 - o Stupeň shody
 - o Podniknuté kroky jako výsledek stížností a havárií a nehod
 - o Podniknuté kroky jako výsledek výskytu neshod

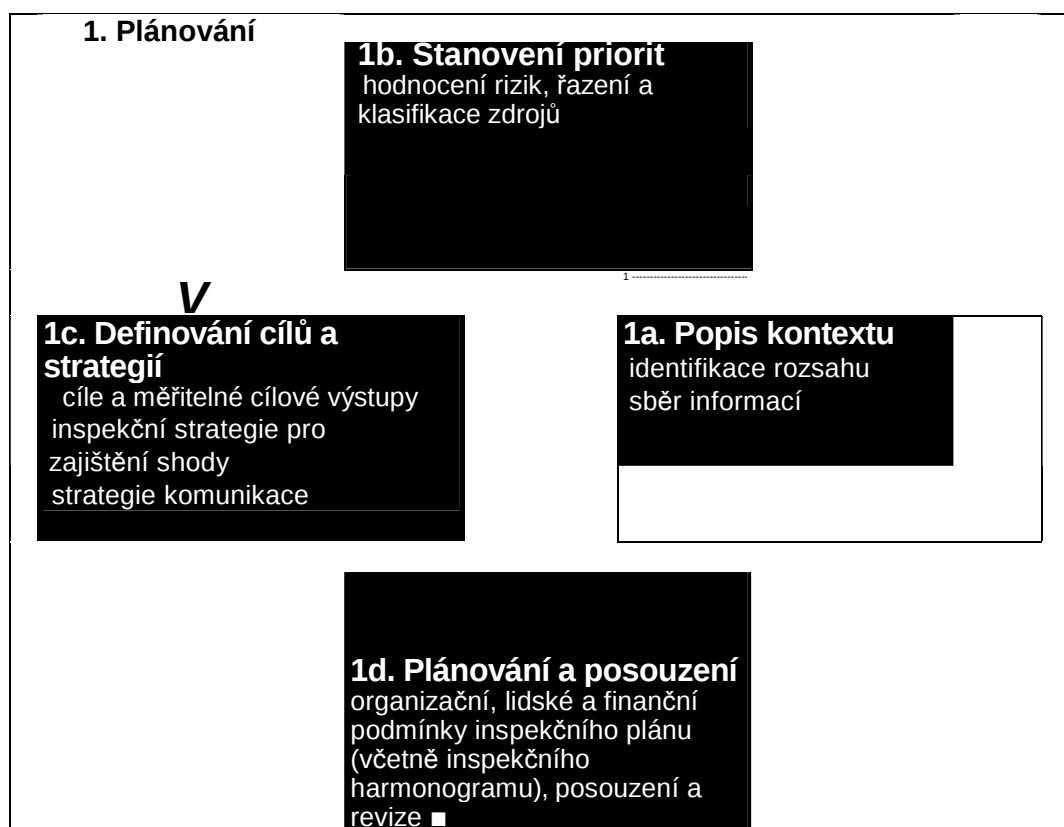
Vstup: Informace o inspekčních aktivitách a jejich výsledcích.

Výstup: Informace pro posouzení inspekčního plánu (výsledek) a inspekčního harmonogramu (výstup) a zprávy pro externí použití.

4 Cyklus plánování

4.1 Úvod

V oddílech 3.2 až 3.5 jsme uvedli popis čtyř kroků, z nichž se skládá cyklus plánování.



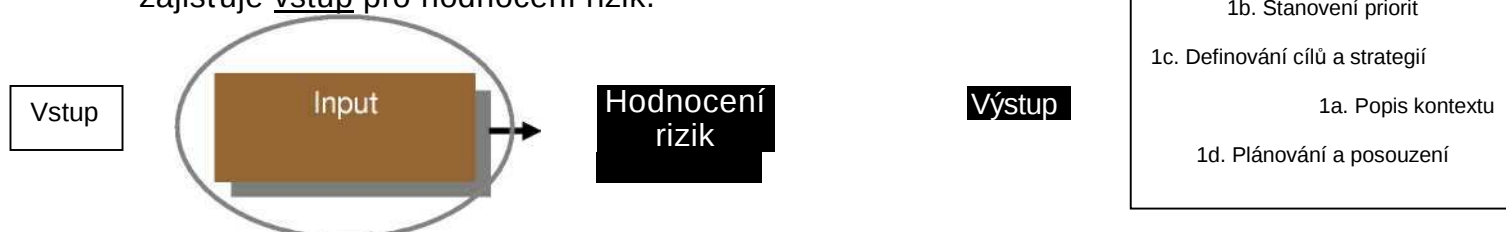
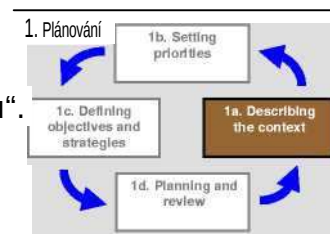
Obrázek 6

V následujících osmi oddílech se budeme těmito čtyřmi kroky zabývat podrobněji. V rámci uvedených kroků lze rozlišovat různé prvky. Pozici prvku v cyklu plánování znázorňuje obrázek v pravém horním rohu, na začátku každého oddílu.

4.2 Identifikace rozsahu

Identifikace rozsahu spadá do rámečku 1a, „Popis kontextu“.

Tento prvek se týká identifikace oblastí a aktivit, které je nutno řešit v dalších fázích procesu plánování a stanoví rozsah inspekčního plánu. Společně s prvkem „Sběr informací“ (oddíl 4.3) zajišťuje vstup pro hodnocení rizik.



V tabulce 1 je uveden seznam všech relevantních faktorů, které inspekční orgán případně musí zvážit při zpracování soupisu.

Relevantní faktory při identifikování rozsahu jsou následující (v náhodném pořadí):

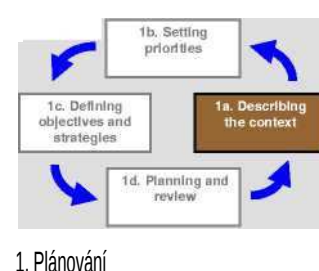
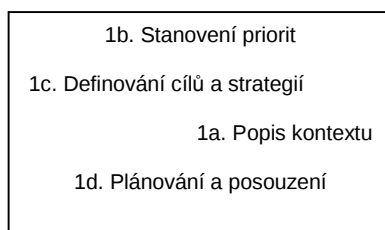
- Geografická oblast, na kterou se vztahují kompetence inspekčního orgánu
- Poslání a cíle³ (obecně) inspekčního orgánu
- Environmentální výsledek, jehož se inspekční orgán snaží dosáhnout
- Statutární úkoly a kompetence inspekčního orgánu
- Platná legislativa, vycházející z úrovně EU, národní nebo regionální úrovně, vzhledem ke které je inspekční orgán oprávněn provádět inspekce
- Povinnosti, jež jsou předmětem inspekcí, stanovené specifickou legislativou (EU)
- Zavedená environmentální (národní) politika a priority
- Zájmy interesovaných osob (např. NGO, průmyslová odvětví)
- Názory veřejnosti
- Registr aktivit a instalací, kde je inspekční orgán způsobilý provádět inspekce (úroveň detailu je nutno upravit podle příslušného členského státu):
 - o průmyslové sektory
 - o typy a velikosti
 - o počty a geografické rozmístění instalací
- Relevantní environmentální otázky (voda, ovzduší, bezpečnost apod.), kde je inspekční orgán způsobilý k provádění inspekcí

Z dokumentu Minimální kritéria pro inspekce – Plánování a podávání zpráv o inspekcích: „Cílem inspekčního orgánu se budou lišit v závislosti na jedinečných okolnostech, přítomných v oblasti soudní působnosti. Jako příklady stanovených cílů lze uvést zlepšení životního prostředí, omezení počtu nehod spojených se znečištěním, úhyn ryb nebo stížnosti, kromě posílené shody v rámci daného sektoru průmyslu“

- Zdroje pro inspekce (finanční a lidské), které má inspekční orgán k dispozici
- Typy inspekčních aktivit (kontrola, podpora shody, vzdělávání, přenos informací apod.), které je zapotřebí pokrýt

Tabulka 1, relevantní faktory pro identifikaci rozsahu

4.3 Sběr informací



Sběr informací je součástí rámečku 1a, „Popis kontextu“.

Tento prvek pojednává o sběru podrobnějších informací, které jsou zapotřebí k realizaci vyhodnocení rizik pro oblasti a kontrolované aktivity / instalace, které byly identifikovány v oddílu 4.2. Zajišťuje vstup pro vyhodnocení rizik. Jinými slovy, informace, které umožní orgánu odhadnout a zvážit různá rizika spojená s těmito oblastmi a aktivitami tak, aby bylo možné přiřadit priority určitým oblastem a aktivitám.



V tomto ohledu mohou být relevantní informace o následujících bodech:

Životní prostředí

- Environmentální otázky (životní prostředí, bezpečnost, veřejné zdraví, příroda) obzvláště relevantní pro dotčenou oblast
- Informace o stavu a trendech v (okolním) prostředí (např. data z monitorovacích sítí)

Instalace

- Otázky/potřeby specifické podle sektoru, např. odbornost, přístup, kultura, chování z hlediska shody a ekonomika (průmyslových) cílových skupin
- Informace o počtu, umístění a pobočkách malých a středně velkých podniků v oblasti, které jsou regulovány a spadají do rámce inspekčního plánu
- (Minimální) četnost inspekcí založených na (národní) legislativě nebo na národních či místních cílech
- Informace o jednotlivých kontrolovaných aktivitách / instalacích, např. informace o:
 - o zákonných požadavcích a situacích ohledně povolení,
 - o emisích / vypouštěných látkách (výsledky z monitorování emisí), environmentálním dopadu, riziku, haváriích / nehodách,
 - o složitosti instalací,
 - o umístění instalací.
- o Záznam o shodě / chování z hlediska shody (historie inspekcí)
- o Záznam o plnění (např. environmentální řídicí systémy, samostatné monitorování a podávání zpráv, bezpečnostní řídicí systémy, audity, zkušenosti inspekčních orgánů)
- o Relevantní stížnosti

Všeobecné

- Změny v legislativě, které je zapotřebí implementovat
- Kvalita a vymahatelnost požadavků v legislativě nebo povolení
- Výzkum typů průmyslového zastoupení, objektů a prostorového plánování, realizovaný třetími stranami (např. univerzity, statistické úřady nebo jiné inspektoráty)
- Koordinace a spolupráce s ostatními (inspekčními) orgány
 - o zpětná vazba a hodnocení minulých inspekcí,
 - o pravděpodobnost přestupků (např. zda z nedodržení legislativních požadavků plyne velký finanční zisk)

Tabulka 2, relevantní informace

Za účelem sběru, ukládání a používání všech těchto informací má být inspekční orgán vybaven efektivním systémem pro správu dat. V tomto ohledu jsou užitečným nástrojem softwarové aplikace. Je důležité, aby byly tyto informační systémy udržovány v aktualizovaném stavu. Například, po každé inspekci, došlo-li je změně instalací nebo na základě obdržení stížností nebo výskytu havárií.

Informace pro řízení

Aby bylo možné získat dobré informace pro řízení, je užitečné sbírané informace kategorizovat nebo označovat. Připsáním relevantní národní legislativy nebo legislativy EU (např. směrnice IPPC nebo národní zákon o ochraně ovzduší) anebo environmentální tematiky (např. externí bezpečnost) ke všem kontrolovaným aktivitám / instalacím lze tyto aktivity nebo instalace rozdělit do různých kategorií. Pokud se např. v důsledku řady podobných havárií důležitým bodem stane externí bezpečnost, bude snadnější získat data o všech kontrolovaných instalacích s rizikem pro externí bezpečnost a následně vyhodnotit, jaké zdroje budou zapotřebí pro zintenzivnění inspekčních aktivit u těchto instalací.

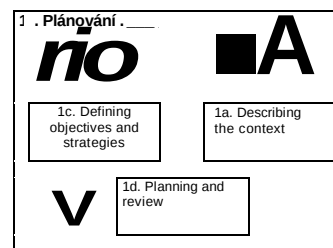
Jako příklady označení, která lze takto přepisovat, lze uvést následující:

1. Environmentální tematika	Externí bezpečnost - Změna klimatu - Znečištění půd - Odpad - apod.
2. Legislativa	Národní zákon o odpadovém hospodářství Národní zákon o ochraně ovzduší - apod. - Směrnice IPPC - Směrnice SEVESO - Směrnice WI - EMAS - apod.
3. Organizační jednotky	- Inspektoři pro průmyslové subjekty - Inspektoři pro ochranu přírody Právníci - apod.
4. Rozpočtové položky	

Tabulka 3, seznam označení

4.4 Vyhodnocení rizik

Vyhodnocení rizik je součástí rámečku 1b, „Stanovení priorit“ a zahrnuje analýzu a určování rizik (sem spadají odborné posudky).



Riziko je zde definováno v širším smyslu: zahrnuje jakékoliv faktory, které si daný orgán přeje při přiřazování priorit vzít v úvahu. Může se jednat o environmentální riziko, sociální či ekonomické riziko, riziko z hlediska shody apod.



Použitá metoda vyhodnocování rizik se může u různých organizací lišit. Na konci tohoto oddílu jsou uvedeny příklady vyhodnocování rizik.

Kritéria rizik, jako např. dopad na životní prostředí, se často vyhodnocují v průběhu procesu kvantifikace rizik prostřednictvím měření účinku a pravděpodobnosti výskytu. Účinek lze měřit tak, že se zaměříme na dopad (např. se může jednat o to, že očekávaný dopad na životní prostředí je evidentní a má trvalé důsledky) a na závažnost (např. že negativní účinek je znatelný v celé zvažované oblasti). K riziku s potenciálně velkým účinkem na životní prostředí a s nízkou pravděpodobností výskytu lze případně přistupovat odlišně než k riziku s nízkým účinkem, ovšem s vysokou pravděpodobností výskytu.

Použitá kritéria rizik, v závislosti na úkolech inspekčního orgánu a na objektech (kontrolovaných aktivitách / instalacích), podléhají vyhodnocování. Podat omezující seznam všech kritérií rizik, která lze vyhodnocovat, není možné. Každý inspekční orgán definuje svá vlastní kritéria rizik. Příklady kritérií rizik jsou uvedeny v následující tabulce.

Na abstraktní úrovni (stanovení priorit mezi různými úkoly) lze použít dále uvedená kritéria rizik:

- Dopad na životní prostředí
- Dopad na veřejné zdraví
- Bezpečnostní rizika
- Dopad na přírodu
- Sociální dopad
- Finanční, ekonomický a právní dopad
- Udržitelnost
- Chování z hlediska shody (někdy se používá jako kritérium rizika, někdy pro kompenzaci a opravu výsledku vyhodnocení)

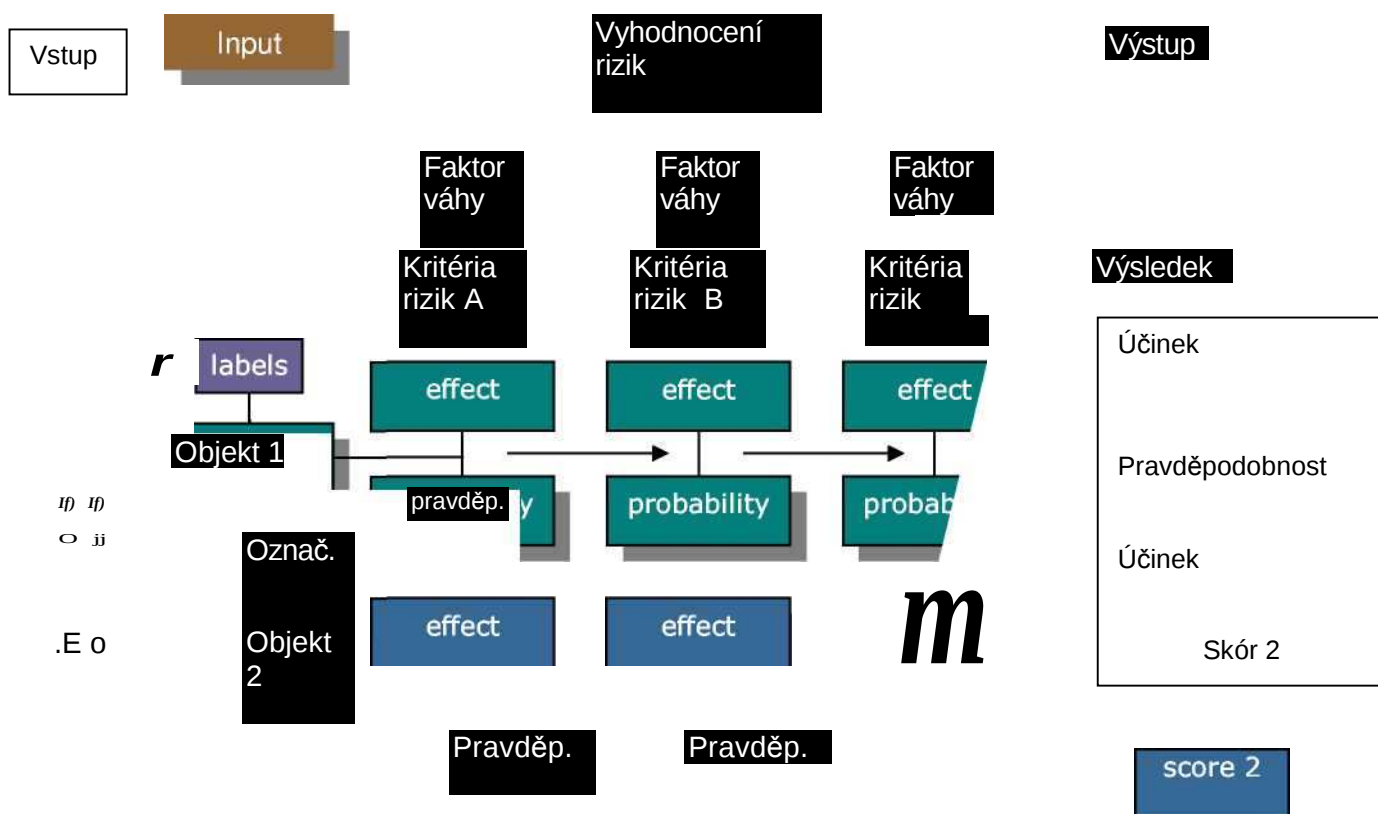
Na detailněji rozpracované úrovni (stanovení priorit v rámci úkolu, např. mezi instalacemi nebo v rámci průmyslového sektoru) lze použít tato kritéria rizik:

- Předchozí zkušenosti inspektora s příslušným zařízením
- Hodnocení shody nebo historie shody zařízení
- Porovnání shody s jinými zařízeními ve stejné kategorii
- Škála a komplexnost zařízení
- Umístění a citlivost okolního životního prostředí
- Emise
- Potenciální dopad (např. emise v případě havárií a nehod)
- Implementovaný (certifikovaný) environmentální řídicí systém
- Vnímání zařízení ze strany veřejnosti / stížnosti třetích stran
- Havárie a nehody

Tabulka 4, seznam příkladů kritérií rizik

Ne všechna kritéria rizik mají v rámci vyhodnocování rizik nezbytně stejnou váhu. Některé metody vyhodnocování rizik tudíž umožňují úpravu kritérií rizik pomocí faktorů vah. Takový faktor váhy rovněž umožňuje snadné provedení změn, dojde-li ke změně politiky.

Na *obrázku 7* je znázorněna jedna z metod vyhodnocování rizik. Pro každý objekt (aktivitu nebo instalaci) se vypracuje profil rizik. Takový profil rizik zahrnuje kritéria rizik, jejich provázaný účinek a pravděpodobnost. Způsob určování účinku a pravděpodobnosti se může lišit, v závislosti na použité metodě. V řadě případů lze použít vyhledávací tabulky. V jiných případech se provádějí jednotlivé výpočty. Profil rizik může být nápomocný při určování rozsahu, v jakém se má inspekce daného, konkrétního objektu provádět.



Obrázek 7

Profil rizik

Na obrázku 8 je znázorněna stejná metoda jako na obrázku 7, zde již ovšem obsahuje určitá data.

Pro účely obecného vyhodnocení rizik lze obrázek číst takto:

- Úkol IPPC má dvě označení, vymáhací oddělení a oddělení pro udělování povolení. Podílejí se obě oddělení. Množství zdrojů potřebných pro IPPC je nyní přímo svázané s různými odděleními.
- Úkoly REACH a přeprava odpadu jsou provázány pouze s vymáhacím oddělením.
- Číselné údaje v políčkách účinku a rozsahu jsou převzaty z vyhledávací tabulky nebo z výpočtů, které vypracoval samotný inspekční orgán.
- Faktory váhy říkají, že kritéria rizik pro „environmentální riziko“ jsou dvakrát větší než pro „dopad na společnost“ a čtyřikrát větší než pro „ekonomické aspekty“. To bude mít dopad na konečný skór.

Pro účely specifického vyhodnocení rizik lze obrázek číst takto:

- Zařízení X má dvě označení, IPPC a SEVESO. Zařízení Y má pouze označení IPPC. Nyní přichází v úvahu volba data o rizicích pouze pro zařízení IPPC nebo SEVESO.
- Číselné hodnoty v políčkách účinku a rozsahu jsou opět převzaté z vyhledávací tabulky nebo vycházejí z vlastních výpočtů samotného inspekčního orgánu.
- Faktory váhy říkají, že kritéria rizik pro „chování z hlediska shody“ jsou třikrát vyšší než pro „bezpečnost“ a „odpadové hospodářství“. To bude mít dopad na konečný skór.

Samotné vyhodnocování rizik vede na profil rizik (viz obrázek 7) instalace nebo aktivity. V případě, že kritéria rizik zvolíme dobře, poskytne takový profil inspektorovi dobrý přehled položek, kterým je během inspekčních aktivit nutno věnovat nejvíce pozornosti.

Má-li být vyhodnocení rizik (a tudíž i profil) použito také pro určení poplatků, jež má společnost zaplatit, je možné metodu dále zdokonalit.

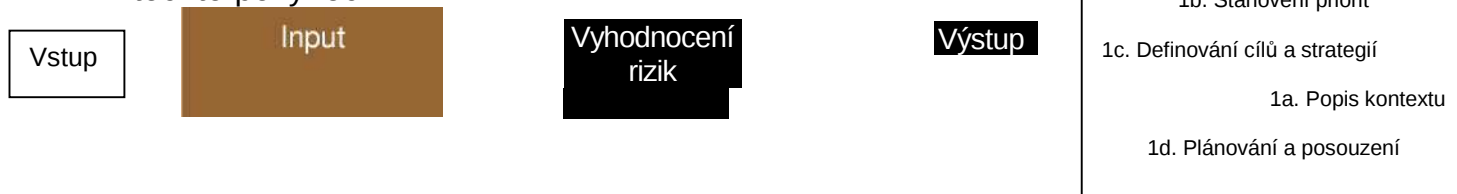
Alternativou k provádění vyhodnocení rizik pro jednotlivé instalace je použití modulů vycházejících z kombinace typických rizik pro určitý průmyslový sektor a jejich záznamy z hlediska shody. V takovém případě musejí být příslušná odvětví heterogenního charakteru.

Dobré praktické postupy pro popisovanou oblast uvádí příloha 2.

4.5 Řazení, klasifikace a priority

Řazení, klasifikace a priority jsou součástí rámečku 1b, „Stanovení priorit“.

Tento prvek představuje výstup z vyhodnocení rizik, jehož součástí může být stanovení priorit. Je nutno poznamenat, že u některých systémů je tento krok zahrnut do samotného vyhodnocení metody (jako softwarového nástroje) a není chápán jako samostatný krok, jako je tomu v těchto pokynech.



Řazení

Vyhodnocení rizik umožňuje zjistit míry rizik nebo skóry hodnocených instalací či aktivit. Obecně platí, že čím je riziko vyšší, tím je vyšší příslušný skór. Rozpětí mezi nízkým a vysokým skórem závisí na použitém systému.

Klasifikace

Pro stanovení priorit je důležitá vhodná klasifikace. Prostřednictvím klasifikace je možné přiřadit určité riziko do vhodné kategorie rizik. Jinými slovy, je zapotřebí určit, při jakém skóru se ještě domníváme, že riziko je nízké, a nad jakou hodnotou skóru považujeme riziko za vysoké. Počet kategorií rizik závisí na použitém systému (je-li předem definován) a je možné jej upravovat. Příklad je uveden v rámečku.

Příklad:

Je-li rozpětí rizika 10 bodů, je možné volit tyto kategorie rizik:

Nízké riziko	0 až 3 body
Střední riziko	3 až 6 bodů
Vysoké riziko	6 až 10 bodů

Tabulka 5, příklad kategorií rizik

Priority

Priority je možné svázat s mírou rizika. Jinými slovy, vysoké riziko znamená vysokou prioritu. Inspekční orgán musí poté rozhodnout, co vysoká priorita znamená z hlediska typu a četnosti požadovaných inspekcí. Jednoduchý příklad je uveden v následujícím rámečku.

Příklad:

Nízké riziko	1 inspekce každé 3 roky
Střední riziko	1 inspekce každý rok
Vysoké riziko	3 inspekce ročně

nebo

Nízké riziko	1 společná náhodná kontrola každý rok
Střední riziko	1 reprezentativní kontrola každý rok
Vysoké riziko	1 integrovaná inspekce

Tabulka 6, příklad možného provázání priorit a rizik

Volba vhodného typu a četnosti inspekcí pro určitou (vysoce, středně nebo málo rizikovou) aktivitu či instalaci ovšem často závisí také na specifických cílových výstupech inspekcí, kterých chceme dosáhnout (viz oddíl 4.6) a na inspekčních strategiích, které považujeme za nejvhodnější (viz oddíl 4.7).

Stanovení priorit spočívá v rozhodování o tom, jakým instalacím / aktivitám budeme věnovat jakou míru pozornosti. Pro určité instalace / aktivity jsou nicméně zákonné povinnosti provádění inspekcí zakotveny v povoleních nebo v legislativě. Pro tyto povinnosti mohou být stanovené četnosti, které je zapotřebí při stanovení priorit respektovat. V takových případech může inspekční orgán svůj přístup (strategii), případně typ inspekcí, pozměnit v závislosti na skóru rizika.

Inspekční orgány by měly mít na paměti, že pro vyhodnocení rizik za účelem stanovení priorit jsou zapotřebí aktualizované informace, včetně dat o instalacích / aktivitách s nízkým rizikem, shromážděné v průběhu inspekcí (např. minimální četnost inspekcí).

Zdroje

Za normálních okolností je celkový počet pracovníků, kteří jsou k dispozici, omezený a nemusí nezbytně odpovídat pracovnímu času, jenž je pro realizaci všech inspekčních aktivit se stanovenou prioritou zapotřebí. Je důležité, abychom tuto propast překlenuli v průběhu procesu plánování, a abychom tuto skutečnost zohlednili v inspekčním plánu. Můžeme si také zvolit úpravu priorit. V úvahu ale také připadá úprava našich cílových výstupů nebo inspekčních strategií pro určité inspekční aktivity se stanovenou prioritou, případně přehodnocení inspekčního harmonogramu.

V každém případě potřebujeme znát celkový pracovní čas, který je nutný pro vykonání všech inspekcí se stanovenou prioritou. Dále musíme vyhodnotit průměrné množství času, jenž je zapotřebí pro výkon různých typů inspekčních aktivit, včetně přípravy, cestování, vlastních návštěv na místě, podávání zpráv, (případného) vymáhání nápravných akcí a soudních procesů. Vymáhání nápravy (např. sankce nebo represivní opatření) nelze plánovat předem a je nutno použít průměrný čas podle dosavadních zkušeností.

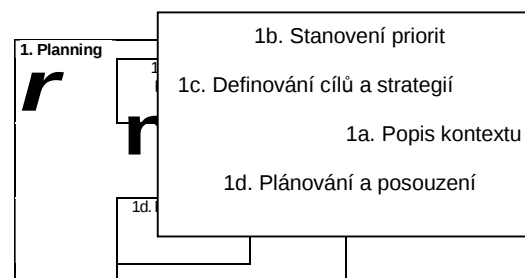
To vše závisí na velikosti a komplexním charakteru daného typu instalace a na zprůměrovaném záznamu shody pro daný sektor apod.⁴ Kromě výše nastíněných inspekcí je nutno začlenit také informaci o pracovním čase, který je zapotřebí pro administrativní práci a pro zajištění právní podpory a následné akce (např. vymáhání nápravy). Zde se často používá jednoduše procentuální část celkového inspekčního času.

Dále je zapotřebí alokovat zdroje pro jiné než rutinní inspekce (např. reakce na stížnosti a havárie). Je důležité, abychom si vyhradili určitý čas na jiné než rutinní inspekce. V průměru se může doba potřebná pro jiné než rutinní inspekce pohybovat v rozmezí 20 až 40% celkového času inspektorátu. Přesnou procentuální část je nutno určit na základě zkušeností tak, aby bylo dosaženo dobrého vyvážení mezi rutinními a jinými než rutinními inspekcemi.

⁴ V tomto případě mohou být výhodné použití inspekčních jednotek. Inspekční jednotky lze definovat jako logické jednotky, dimenzované tak, aby jeden inspektor byl schopen provést příslušnou inspekci v rámci stanoveného času.

4.6 Cíle a měřitelné cílové výstupy

Cíle a měřitelné cílové výstupy jsou součástí rámečku 1c, „Definování cílů a strategií“.



Priority, jejichž nastavením jsme se zabývali v předcházející kapitole, nás informují o tom, kterým aktivitám / instalacím musíme věnovat pozornost. Po jejich nastavení přichází nyní čas, abychom si definovali cíle a cílové výstupy. Cíle, které se zde definují, nelze zaměřovat s obecnými cíli (a strategickými cíli), které musí inspekční orgány brát v úvahu jako součást kontextu (oddíl 4.2) a představují vstup pro vyhodnocení rizik.

Cíle a cílové výstupy

Cíle se stanoví tak, aby umožňovaly dosažení celkových cílů.⁵ Cílové výstupy jsou akce a plnění, jež je nutno naplnit, aby bylo možné zmíněných cílů dosáhnout. Například: jedním z cílů může být v určité oblasti omezit obtěžování západem z intenzivní farmářské činnosti a příslušným cílovým výstupem bude omezení množství stížností podávaných v dané oblasti o 40%. Cíle a cílové výstupy nemusí nezbytně pokrývat stejné časové období (např. dlouhodobé, střednědobé, krátkodobé).

Monitorování plnění tak, jak je nastíněno v oddílu 3.8, je možné pouze tehdy, jsou-li cílové výstupy, které definujeme, měřitelné. Ještě předtím musíme ale vědět, v jakém bodě máme být schopni říci, kam se ubíráme. Aktuální situace je znázorněna v rámečku 1a (popis kontextu). Zde se zabýváme sběrem dat, např. o (okolním) prostředí, monitorováním výsledků instalací, jejich chováním z hlediska shody a plněním samotného inspekčního orgánu. Víme-li, kde jsme, můžeme nyní začít definovat, jaký by měl být výstup z našich inspekčních aktivit.

Cíle by měly být přesné a v nejlepším případě specifikované pomocí ukazatelů, s kvantifikací žádoucí situace, které má být dosaženo. V míře, v jaké je to možné, se cíle mají formulovat co nejvíce způsobem SMART. SMART znamená:

- S = Specific (specifický)
- M = Measurable (měřitelný)
- A = Achievable (dosažitelný)
- R = Relevant (relevantní)
- T = Timely (včasný)

⁵ Strategické cíle (zmiňované v kapitole 4.2) jsou často odvozené přímo od poslání inspekčního orgánu. Stanoví se na strategické úrovni a jsou nezávislé na tom, jak jich organizace dosáhne. Strategické cíle jsou součástí vstupu pro stanovení priorit. Cíle a cílové výstupy jsou výrazem strategických cílů, vyjádřené jasným a měřitelným způsobem.

Příklad

Cíl (úkol)	Cíl	Cílový výstup
Zlepšená kvalita vod v rámci určitého regionu	Všechny řeky v daném regionu splňují mezní hodnoty pro těžké kovy	Veškeré elektropokovovací provozy v daném regionu splňují do konce roku 2008 emisní limity těžkých kovů

Tabulka 7, příklady strategických cílů, cílů a cílových výstupů

Ukazatele plnění

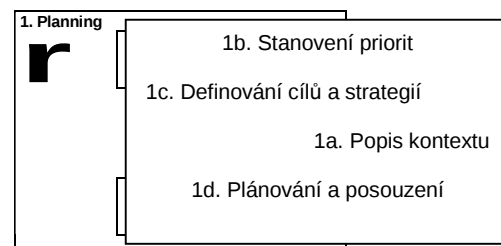
Práce inspekčního orgánu sleduje dlouhodobý záměr. Velmi často je obtížné sledovat, jaký je vztah mezi výstupem pro životní prostředí a výkonem inspekční práce, případně není vidět ihned. Ukazatele plnění pro výstupy nebo výsledky lze použít ke sledování a prokázání pokroku při dosahování cílových výstupů. Tradiční ukazatele plnění kvantifikují aktivity (nebo výstupy), např. počet realizovaných inspekcí a vymáhacích akcí během roku.⁴ Ukazatele plnění pro výstupy může představovat počet obdržených stížností, počet výskytů neshody, ale také objem nebezpečného odpadu, který je správně spravován apod.

Dobré praktické postupy pro tuto oblast naleznete v příloze 2.

4.7 Strategie

Strategie jsou součástí rámečku 1c, „Definování cílů a strategií“.

Strategie inspekcí pro zajištění shody



Abychom skutečně dosáhli určitého cílového výstupu, potřebujeme určit, jaké inspekční aktivity mají v daném konkrétním případě největší pozitivní efekt na shodu. Poté můžeme dále určit, jaké zdroje jsou zapotřebí, a použít naše zdroje tím nejefektivnějším a nejúčinnějším způsobem. V řadě případů je nejvhodnější strategií určitý mix aktivit. V některých případech mohou být ovšem volby inspekčního orgánu omezené z důvodu povinnosti vykonávat specifické inspekční aktivity, vyplývající z národní legislativy.

Součástí inspekční strategie zaměřené na zajištění shody může být následující:

- Specifické způsoby kontroly shody (např. určité rutinní a jiné než rutinní inspekce, hloubková šetření, ověřování dat z vlastního monitorování subjektu)
- Specifické aktivity pro propagaci shody
- Specifické přístupy a způsoby nápravy a sankcionování (opakovaných) výskytů neshod.

Aby bylo možné určit nejlepší inspekční strategii, může být užitečné vyhodnotit následující prvky:

Prvek 1

Jasně definovat cílové skupiny a pravidel, která musí tato skupina splňovat.

Prvek 2

Shromáždit informace o chování cílové skupiny z hlediska shody.

Cílem je získat vhled do chování cílové skupiny z hlediska shody, a také do motivů jejího chování.

Na chování cílové skupiny z hlediska shody mohou mít vliv následující faktory:

- » Obeznamenost s legislativou a její jasné pochopení v cílové skupině.
Hmotné / nehmotné výhody a nevýhody vyplývající ze shody či neshody s pravidlem (pravidly), vyjádřené v čase, penězích a vynaloženém úsilí. _____
- Rozsah, v jakém je politika a legislativa považována cílovou skupinou za přijatelnou. _____
- » Rozsah, v jakém cílová skupina respektuje vládní autoritu.
Riziko, odhadnuté podle cílové skupiny, pozitivních či negativních reakcí na její chování ze strany jiných osob než úřadů.
Riziko, odhadnuté podle cílové skupiny, odhalení porušení ze strany osob či orgánů jiných než úřadů, a jejich nahlášení některému vládnímu orgánu. _____
- » Riziko, odhadnuté podle cílové skupiny, inspekce ze strany úřadů.
 - Riziko, odhadnuté podle cílové skupiny, odhalení porušení v rámci inspekce prováděné ze strany úřadů. _____
Vnímání rizika inspekce a odhalení porušení, vyplývajícího z toho, že by daný subjekt byl vybrán pro inspekci z širší populace subjektů. _____
 - Riziko, odhadnuté podle cílové skupiny, uložení sankcí, pokud by se při inspekci zjistilo, že bylo porušeno nějaké pravidlo. _____
Závažnost a charakter sankcí v souvislosti s porušením a další nevýhody udělení sankcí. _____

Tabulka 8, faktory, které mají vliv na chování z hlediska shody

Prvek 3

Určit inspekční strategii

Na základě vzhledu do chování z hlediska shody je možné zvolit vhodnou inspekční strategii.

Obecně řečeno, strategie závisí na specifické tendenci cílové skupiny vykazovat shodu či nikoliv, a dále na faktorech, které k této tendenci vedou. Následující obrázek znázorňuje obecné rozlišení tendencí, motivů a strategií.

	Neznalost	Neschopnost	Neochota
Tendence ke shodě	Poradit	Usnadnit	Odměnit nebo dát pobídku
Tendence k porušování	Poradenství v kombinaci s inspekcí a vymáhacími kroky	Usnadnění v kombinaci s inspekcí a vymáhacími kroky	(Opakované) inspekce a vymáhací kroky

Tabulka 9, vztah mezi chováním z hlediska shody – strategií

Komunikační strategie

Inspekční orgán může své činnosti plnit efektivně, transparentně a zodpovědně jedině tehdy, uplatňuje-li komunikační strategii: sadu adekvátních ustanovení a opatření pro interní výměnu informací a pro komunikaci s jinými úřady, interesovanými osobami a širokou veřejností.

Široká veřejnost by měla mít přístup k informacím o aktivitách inspekčních orgánů a k environmentálnímu plnění práce regulované komunity. Kromě pasivního reagování na žádosti o informace by měl inspekční orgán proaktivně vydávat novinky a jinak informace šířit. Široká veřejnost by měla mít právo poskytovat informace inspektorátu (např. stížnosti) a mít zajištěno, aby byly její záležitosti řešeny.

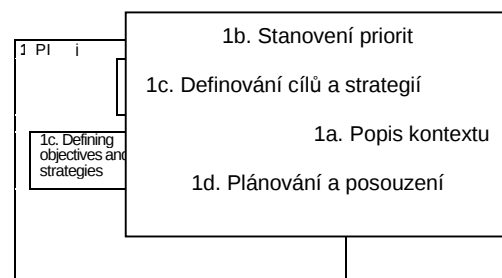
Dobrá komunikace umožňuje inspekčnímu orgánu informovat, chápat, angažovat se a ovlivňovat všechny osoby, které mohou přispět ke zlepšení životního prostředí. Efektivní komunikaci nelze považovat za samozřejmou a ani se nerozvíjí „sama od sebe“. Vyžaduje systematický přístup.⁶

Dobré praktické postupy pro tuto oblast jsou uvedeny v příloze 2.

⁶ Převzato z Management Reference Book for Environmental Inspectorates (Referenční příručky k řízení pro inspektoráty v oblasti životního prostředí)

4.8. Inspekční plán

Inspekční plán je součástí rámečku 1d, „Plánování a posouzení“.



V tomto kroku cyklu plánování se informace, vyhodnocené a zpracované v krocích 1a, 1b a 1c, nyní uplatní v jednom dokumentu (s), a sice v inspekčním plánu. Inspekční plán slouží nejen pro interní použití, je také k dispozici veřejnosti a tudíž ospravedlňuje to, co inspekční orgán činí a jak nakládá se svými zodpovědnostmi. Většina prvků v této kapitole představuje povinnosti z RMCEI, přičemž všechny z nich je zapotřebí považovat za dobré praktické postupy.

Definované časové období a oblast

Inspekční orgán potřebuje vypracovat inspekční plán, který bude pokrývat definované časové období a definovanou geografickou oblast. Takovým běžným časovým obdobím je jeden rok, používají se ale i víceleté inspekční plány. Jelikož kompetence inspekčního orgánu jsou rovněž vázané na geografickou oblast (obec, region nebo MS), je rovněž běžné použití takové geografické oblasti v inspekčním plánu. V závislosti na velikosti a úkolech inspekčního orgánu lze dále vypracovat dílčí inspekční plány, které budou pokrývat vždy odlišnou část oblasti.

Rozsah

Kromě časového období a oblasti by měl inspekční orgán uvést jasný obraz rozsahu inspekčního plánu. Ten by měl popisovat:

- úkoly, kompetence a povinnosti, které inspekční orgán má,
- jeho poslání a cíle,
- (národní) politiky a priority,
- platnou legislativu (EU nebo národní),
- kontrolované aktivity a instalace,
- rozsah různých inspekčních aktivit, které se mohou realizovat.

Priority

Inspekční plán má popisovat metodu použitou pro vyhodnocení rizik, klasifikaci a řazení aktivit a instalací, a dále priority z nich vyplývající. To znamená, že kromě výsledku je rovněž nutno popsat proces. Jinými slovy, inspekční plán by měl stanovit nejen samotné priority, ale také ospravedlnění toho, jak inspekční orgán k daným prioritám dospěl. Zde má rovněž své místo rozdíl mezi dostupnými a potřebnými zdroji.

Cíle a cílové výstupy

Na základě priorit by měl inspekční plán popisovat cíle a měřitelné cílové výstupy aktivit. Je důležité, aby byly cílové výstupy formulovány takovým způsobem, aby je bylo možné monitorovat a hodnotit.

Inspekční aktivity

Inspekční plán by měl obsahovat informace o počtu a typech rutinních inspekcí z oblasti životního prostředí, které se mají provést, včetně:

- četnosti návštěv na místě pro různé typy specifikovaných kontrolovaných instalací,
- klíčové číselné položky / ukazatele nezbytné inspekční kapacity.

Strategie a postupy

Inspekční plán by měl popisovat nebo se odkazovat na strategie a postupy,⁷ které budou zvažovány. Inspekční plán by měl přinejmenším odkazovat na:

- postupy rutinních inspekcí, které mohou zahrnovat návštěvy na místě i jiné druhy inspekčních aktivit,
- postupy jiných než rutinních inspekcí v případě
 - o stížností,
 - o havárií a nehod,
 - o výskytů neshod,
 - o inspekcí či aktivit jako součásti postupu udělování povolení,
- postupy pro koordinaci mezi různými inspekčními orgány,
- ustanovení pro posouzení inspekčního plánu.

Inspekční harmonogram

Inspekční harmonogram může být součástí inspekčního plánu. Inspekční plán je ovšem veřejně k dispozici. Inspekční orgán se může tudíž rozhodnout k tomu, že harmonogram připojí jako přílohu nebo jako samostatný dokument. Tímto způsobem může harmonogram zůstat důvěrný.

Inspekční harmonogram má pokrývat přinejmenším toto:

- definované časové období o délce maximálně jeden rok,
- seznam všech aktivit a instalací, kde má proběhnout inspekce, včetně:
 - o inspektorů nebo inspekčních jednotek,
 - o typu rutinních inspekcí,
 - o dne konání (dny/týdne/měsíce), času a četnosti,
 - o množství potřebného času a potřebný počet personálu,
 - o spolupráce s jinými orgány.

⁷ Postupy jsou rozpracovány v rámečku 2, „Prováděcí rámec“.

Příklad inspekčního plánu; Obsah

1. Rozsah tohoto inspekčního plánu
 - 1.1. Časové období a oblast
 - 1.2. Úkoly, kompetence a (statutární) inspekční povinnosti
 - 1.3. (Národní) politiky a priority, které je nutno vzít v úvahu
 - 1.4. Platná legislativa
 - 1.5. Organizační struktura
 - 1.5.1. Rozsah inspekčních aktivit
 - 1.5.2. Zdroje
 - 1.5.3. Rozpočet*
2. Životní prostředí, aktivity a instalace
 - 2.1. Stav životního prostředí
 - 2.1.1. Specifické, aktuální problémy životního prostředí v oblasti
 - 2.2. Kontrolované aktivity
 - 2.2.1. Dopad na životní prostředí a plnění
 - 2.2.2. Chování z hlediska shody
 - 2.3. Kontrolované instalace
 - 2.3.1. Dopad na životní prostředí a plnění
 - 2.3.2. Chování z hlediska shody
3. Plnění z předcházejícího roku
 - 3.1. Cíle a cílové výstupy, kterých jsme museli dosáhnout
 - 3.2. Vstup, výstup a výsledek
 - 3.3. Hodnocení
4. Plnění plánované pro tento rok
 - 4.1. Metoda vyhodnocení rizik
 - 4.2. Výsledek vyhodnocení rizik
 - 4.3. Priority
 - 4.4. Zdroje
 - 4.5. Cíle a cílové výstupy
 - 4.6. Inspekční a komunikační strategie
 - 4.7. Postupy pro rutinní a jiné než rutinní inspekce
 - 4.8. Postupy pro koordinaci s partnerskými organizacemi
 - 4.9. Postupy pro posouzení tohoto plánu
5. Přehled inspekčních aktivit pro nadcházející rok
 - 5.1. Rutinní inspekce
 - 5.1.1. Instalace
 - 5.1.2. Aktivity
 - 5.2. Jiné než rutinní inspekce
 - 5.2.1. Stížnosti
 - 5.2.2. Havárie a nehody

5.2.3. Povolení

5.3. Pomoc se zajišťováním shody a další inspekční aktivity

Příloha: Inspekční harmonogram

- o Rutinní inspekce
 - Instalace
 - Aktivita
- o Jiné než rutinní inspekce
 - Stížnosti
 - Havárie a nehody
 - Povolení
 - Pomoc se zajišťováním shody a další inspekční aktivity

* Upozorňujeme, že některé inspekční orgány do svého plánu záležitosti rozpočtu nezahrnují, jelikož to nespadá do jejich zodpovědnosti.

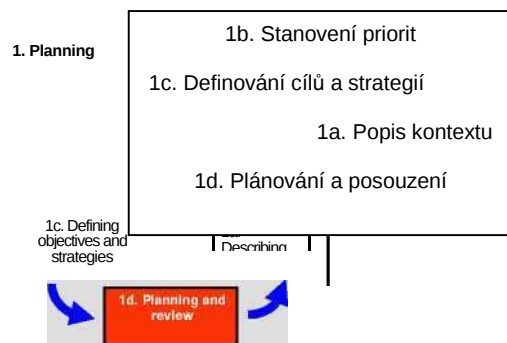
Tabulka 10, příklad obsahu inspekčního plánu

Dobré praktické postupy pro tuto oblast obsahuje příloha 2.

4.9 Posouzení a revize

Posouzení a revize je součástí rámečku 1c, „Plánování a posouzení“.

Inspekční plán je zapotřebí kontrolovat a v případě potřeby pravidelně revidovat. Při hodnocení úspěchu inspekčního plánu má inspekční orgán určit rozsah, v jakém bylo dosaženo cílů a cílových výstupů stanovených v plánu. Tam, kde nebyly splněny, měl by inspekční orgán určit faktory, jež měly vliv na plnění úkolů.



Jelikož inspekční plán je spíše strategický dokument, předpokládá se, že revize může být zapotřebí pouze na základě významných změn politik, významných změn aktivit v daných průmyslových / pracovních sektorech nebo v jiných měnících se situacích. Změny plánu mohou ale vyplývat také z monitorování plnění. Tam, kde jsou splněny (nebo nejsou splněny) cílové výstupy plnění nebo kde úsilí vynaložené v rámci inspekčního plánu nevedlo k očekávaným zlepšením stavu životního prostředí, může inspekční orgán rovněž chtít zvážit změnu inspekčního plánu (např. změnu strategie, jež se má uplatňovat, změnu přidělených zdrojů nebo stanovených cílů / cílových výstupů). Za účelem revize inspekčního plánu by inspekční orgán měl projít kroky 1a, 1b a 1c.

Pakliže se má provést pouze revize inspekčního harmonogramu, revize celého plánu nemusí být nutná (např. jedná-li se pouze o změnu počtu plánovaných inspekcí, jež mají proběhnout – tj. změny požadovaného výstupu). Inspekční harmonogram se ovšem normálně mění jednou ročně.

Požadavek revize a hodnocení implementace předchozích plánů za účelem vytvoření plánu pro nadcházející období představuje uplatnění přístupu řídicích systémů. Při definování priorit a cílových výstupů v inspekčním plánu by inspekční orgán měl uvést prostředky pro sledování a hodnocení svého plnění ohledně plánu. Inspekční plán má obsahovat cílové výstupy, jichž má být během roku dosaženo, aby bylo možné během realizace plánu provádět průběžné hodnocení aktivit. Kromě číselně vyjádřených cílových výstupů by měly inspekční orgány také zvážit, jak hodlají hodnotit plnění ve vztahu k prioritám, které si ve svých plánech stanovily, tak, aby kromě samotných aktivit byl také kontrolován výsledek jejich aktivit v oblasti životního prostředí.

Dobré praktické postupy pro tuto oblast jsou uvedené v příloze 2.

PŘÍLOHA I

Akronymy

Aarhus	(2003/4/EC) Směrnice o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí, která ruší směrnici Rady 90/313/EEC
EMAS	(761/2001/EC) Nařízení, jež umožňuje dobrovolnou účast organizací v eko-managementu a schématu auditů Společenství
IPPC	(96/61/EC) Směrnice o integrované prevenci znečištění a kontrole
REACH	(1907/2006/EC) Nařízení o registraci, hodnocení, udělování oprávnění a omezování chemických látek
RMCEI	(2001/331/EC) Doporučení o minimálních kritériích pro inspekce v oblasti životního prostředí
SEVESO	(96/82/EC) Směrnice o kontrole rizik závažných havárií s účastí nebezpečných látek
WID	(2000/76/EC) Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 4. prosince 2000 o spalování odpadu

PŘÍLOHA II

Seznam dobrých praktických postupů

- Vyhodnocení rizik z Velké Británie (EP OPRA)
- Vyhodnocení rizik z Irska
- Vyhodnocení rizik z Nizozemí
- Vyhodnocení rizik ze Švédska
- Cíle a cílové výstupy z Nizozemí
- Analýza plnění z hlediska shody z Nizozemí (www.it11.nl)
- Politika aktivit vymáhání z Irska
- Vzorový inspekční plán z Irska
- Zaškrťovací seznam k posouzení pro inspekční plán z Irska

Dobré praktické postupy lze nalézt na webových stránkách IMPEL a InfoMil

- http://ec.europa.eu/environment/impel/impel_guidance_doc.htm#dtrt2
- <http://www.infomil.nl/rmcei>

Seznam dobrých praktických postupů není chápán jako vyčerpávající.
Předpokládáme, že se v budoucnu na Internetu objeví více dobrých praktických postupů.

Máte-li nějaké dobré praktické postupy, kontaktujte laskavě Roba Kramerse (kramers@infomil.nl) nebo Marca du Maine (dumaine@infomil.nl).